

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 756

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 9 octombrie 2015

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina		
DECRETE		DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
752.	— Decret pentru supunerea spre ratificare Parlamentului a Acordului privind asistența financiară rambursabilă dintre România și Republica Moldova, semnat la Chișinău la 7 octombrie 2015	231.	— Decizie pentru modificarea Deciziei prim-ministrului nr. 168/2013 privind înlocuirea unui membru al Comisiei speciale de retrocedare	23	
	1–2	232.	— Decizie pentru modificarea anexei la Decizia prim-ministrului nr. 229/2013 privind stabilirea componenței Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor	24	
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
775.	— Hotărâre privind aprobarea Strategiei naționale pentru competitivitate 2015—2020	2–20	1.419.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind abrogarea Ordinului ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 141/2014 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului vizând educația și conștientizarea publicului privind protecția mediului	24
833.	— Hotărâre privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2015 al Societății Comerciale „Comicex” — S.A., la care Ministerul Afacerilor Interne îndeplinește atribuțiile pe care statul român le are în calitate de acționar unic.....	20–22	ACTE ALE COLEGIULUI FARMACIȘTILOR DIN ROMÂNIA		
834.	— Hotărâre privind aprobarea Acordului petrolier de concesiune pentru explorare-dezvoltare-exploatare în perimetrul EX — 1 VOIVOZI, încheiat între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company împreună cu Societatea Comercială „Expert Petroleum” — S.R.L.	23	2.	— Decizie privind aprobarea Regulamentului electoral al Colegiului Farmaciștilor din România, stabilirea perioadei de organizare a alegerilor la nivelul Colegiului Farmaciștilor din România și aprobarea Comisiei Electorale Centrale	25–31

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru supunerea spre ratificare Parlamentului a Acordului privind asistența financiară rambursabilă dintre România și Republica Moldova, semnat la Chișinău la 7 octombrie 2015

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (1) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 19 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, la propunerea Guvernului, potrivit Hotărârii nr. E 163 din 7 octombrie 2015,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se supune spre ratificare Parlamentului Acordul privind asistența financiară rambursabilă dintre România și Republica Moldova, semnat la

Chişinău la 7 octombrie 2015, şi se dispune publicarea prezentului decret în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREŞEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituţia României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Bucureşti, 9 octombrie 2015.
Nr. 752.

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE privind aprobarea Strategiei naţionale pentru competitivitate 2015—2020

În temeiul art. 108 din Constituţia României, republicată, şi al art. 11 lit. f) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea şi funcţionarea Guvernului României şi a ministerelor, cu modificările şi completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă Strategia naţională pentru competitivitate 2015—2020, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul economiei, comerţului
şi turismului,
Mihai Tudose

Ministrul finanţelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

Ministrul energiei, întreprinderilor mici şi
mijlocii şi mediului de afaceri,
Andrei Dominic Gereă

Ministrul afacerilor externe,
Bogdan Lucian Aureşcu

Ministrul dezvoltării regionale
şi administraţiei publice,
Sevil Shhaideh

Ministrul muncii, familiei, protecţiei
sociale şi persoanelor vârstnice,
Rovana Plumb

Ministrul educaţiei şi cercetării ştiinţifice,
Sorin Mihai Cîmpeanu

Ministrul fondurilor europene,
Marius Nica

Ministrul pentru societatea
informaţională,
Sorin Mihai Grindeanu

p. Ministrul mediului, apelor şi pădurilor,
Mihail Fâcă,
secretar de stat

Bucureşti, 16 septembrie 2015.
Nr. 775.

STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU COMPETITIVITATE 2015—2020 Septembrie 2015

Cuprins

1. Introducere
2. Informații generale relevante privind contextul competitiv al României
  - 2.1. Cadrul macroeconomic
  - 2.2. Rolul investițiilor străine
  - 2.3. Sectoare economice cu potențial competitiv
  - 2.4. Dimensiunea teritorială a competitivității
  - 2.5. Analiza SWOT
3. Politici și cadrul juridic existente
4. Viziunea Strategiei naționale pentru competitivitate
5. Priorități strategice
6. Monitorizarea și evaluarea
  - 6.1. Principii generale cu privire la rolul Strategiei în realizarea obiectivelor de dezvoltare economică
  - 6.2. Monitorizarea
  - 6.3. Evaluarea
7. Etape ulterioare și instituții responsabile

1. Introducere

Strategia națională pentru competitivitate (SNC) reprezintă un document strategic al Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului elaborat prin consultări atât cu mediul privat, cât și cu ministerele de linie (în special cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice), pentru corelarea intervențiilor dedicate competitivității, având în vedere domeniile naționale de excelență, inclusiv din perspectiva dimensiunii teritoriale și a dezvoltării rurale, a dezvoltării pieței muncii și factorului uman.

Strategia națională pentru competitivitate izvorăște din dezideratul de a construi pe baze strategice un viitor mai bun pentru economia românească și pentru români în general. Prin viziunea, prioritățile și obiectivele propuse, acest document strategic oferă o soluție pentru dezvoltarea economică în România pe termen scurt și mediu, soluție care să permită depășirea obstacolului de a valorifica un potențial competitiv recunoscut pe piață, dar incomplet pus în valoare pentru a crea valoare adăugată și prosperitate sau ceea ce se mai numește „capcana țărilor cu venituri medii”. Succesul Strategiei va putea fi validat dacă România se va afla în situația de a se poziționa competitiv foarte aproape de sau chiar în grupul țărilor avansate la orizontul 2020.

Strategia reprezintă un document de politică publică în domeniul competitivității, care este structurat în următoarele secțiuni principale:

- contextul competitiv al economiei României, în cadrul căruia sunt analizate provocările la care această strategie va încerca să răspundă, în principal în perioada 2015—2020;
- definirea viziunii și priorităților Strategiei, împreună cu obiectivele pentru realizarea acestora;
- operaționalizarea Strategiei prin definirea direcțiilor de acțiune și a rezultatelor așteptate, împreună cu indicatorii de măsurare, a implicațiilor bugetare și juridice, a procedurilor de monitorizare și evaluare, a sarcinilor instituțiilor implicate în procesul de implementare.

Următorii șapte ani vor fi critici pentru dezvoltarea economică a României, iar prioritățile strategice ale țării, stabilite în

prezentul document, sunt menite să creeze condițiile propice ca România să poată concura eficient cu restul țărilor din Europa. Provocările-cheie la care această strategie încearcă să răspundă includ:

- reglementarea mediului de afaceri;
- încrederea (lipsa de colaborare) între actorii de pe piață (firme, instituții, autorități);
- antreprenoriatul (demografia, structura, reziliența mediului de afaceri);
- resursele umane și educația (masa critică și calitatea forței de muncă);
- inovarea (cererea și oferta de produse ale cercetării, masa critică de cercetători și firme inovative);
- creativitatea (cultura antreprenorială, comunitatea de inovare);
- eficiența (utilizarea resurselor);
- excelența (sectoare prioritare și competitivitate internațională).

Obiectivul SNC este să integreze aceste provocări într-o viziune coerentă, pe termen mediu, suport pentru pachetul de inițiative și acțiuni care vor conduce la implementarea ei în perioada 2015—2020, în concordanță cu domeniile prioritare strategice ale României, mai ales în direcțiile cercetării și inovării, ocupării și dezvoltării regionale, prin activități agricole și industriale competitive.

2. Informații generale relevante privind contextul competitiv al României¹

2.1. Cadrul macroeconomic

Existența unui cadru macroeconomic și financiar stabil reprezintă o precondiție pentru a crea un teren favorabil afirmării potențialului competitiv al mediului de afaceri.

România a înregistrat o creștere economică de +3,5% în anul 2013, un progres față de 2012, când a înregistrat un ritm relativ modest, de +0,7%. Această situație s-a explicat prin rata de dependență ridicată a creșterii economice de evoluția producției agricole, care a avut de suferit din cauza condițiilor climaterice nefavorabile din 2012. Prognozele indică o dinamică moderată a PIB, peste media UE, pe fondul menținerii incertitudinilor legate de evoluțiile economice externe.²

¹ Mai multe informații privind contextul competitiv al României se regăsesc în *Documentul de fundamentare a Strategiei Naționale pentru Competitivitate 2015—2020*, disponibil la www.minind.ro/strategie_competitivitate/Strategia_Nationala_de_Competitivitate_Anexa_1.pdf.

² BNR, *Raport asupra stabilității financiare 2013*, p. 93, disponibil la www.bnro.ro/files/d/Pubs_ro/RSF/RSF2013.pdf.

Tabel 1 — Economia României în UE și în lume

Indicator	2008	2013
Ponderea PIB-ului României în PIB-ul mondial	0,33	0,25
Ponderea PIB-ului României în PIB-ul UE	1,1	1,1
Ponderea exporturilor românești în exporturile mondiale	0,31	0,35
Ponderea populației României în populația UE	4,2	3,9
Ponderea agriculturii românești în exporturile UE	0,8	1,0
Ponderea agriculturii românești în agricultura europeană	4,8	4,1
Ponderea industriei românești în industria europeană	1,5	1,9

Sursa: UNCTAD, Eurostat

Ponderea PIB-ului României în PIB-ul UE a fost în 2013 la fel ca în anul 2008, respectiv 1,1%. Ponderea în PIB-ul mondial a scăzut de la 0,33% în anul 2008 la 0,28% în anul 2009 până la 0,25% în anii 2012 și 2013, de unde rezultă că restul țărilor lumii s-au dezvoltat mult mai rapid decât noi.

În ceea ce privește exporturile românești, ponderea acestora în exporturile globale a crescut de la 0,31% în anul 2008 la 0,33% în anul 2009, 0,32% în anul 2012 și apoi crește din nou, atingând 0,35% în anul 2013, conform ultimelor date OMC. La nivelul Uniunii Europene se înregistrează un progres: exporturile românești reprezintă 1% din totalul exporturilor europene în anul 2013 față de 0,8% în anul 2008. Potrivit BNR, deficitul balanței comerciale a scăzut cu 975 milioane euro, iar surplusul înregistrat de balanța serviciilor a fost de 721 milioane euro, față de un deficit de 130 milioane euro în aceeași perioadă a anului 2012.

Referitor la balanța de plăți, în perioada decembrie 2012—decembrie 2013, contul curent al balanței de plăți a înregistrat un deficit de 955 milioane euro, comparativ cu 5.331 milioane euro în aceeași perioadă din anul 2012, pe fondul reducerii deficitului balanței comerciale (cu 3.519 milioane euro), al majorării surplusului înregistrat de balanța serviciilor (cu 1.434 milioane euro) și de balanța transferurilor curente (cu 292 milioane euro).³

Potrivit Raportului asupra inflației, rata anuală a inflației IPC a atins la sfârșitul trimestrului IV 2013 minimul ultimilor 24 de ani, coborând la limita inferioară a intervalului de variație de ± 1 punct procentual asociat țintei staționare de 2,5 la sută.

În ceea ce privește fondurile europene, rata de absorbție este în continuare scăzută, de doar 54,82% în luna iunie 2015, cu mari variații pe programe operaționale (OP), astfel: PO Dezvoltarea capacității administrative: 81,20%; PO regional: 62,99%; PO sectorial creșterea competitivității economice: 58,16%; PO sectorial Mediu: 46,71%; PO Asistență tehnică: 62,24%; PO sectorial Transport: 58,79%; PO sectorial Dezvoltarea resurselor umane: 46,53%⁴. Pentru perioada 2014—2020, România a primit o suplimentare de fonduri europene (suma disponibilă este de 39,3 miliarde euro, din care 21,8 miliarde euro aferentă fondurilor structurale și de coeziune; comparativ, fondurile alocate României în exercițiul bugetar 2007—2013 au fost de 34,6 miliarde euro, respectiv 19,7 miliarde euro).⁵

Pentru coordonarea acțiunilor politice care încadrează Strategia Europa 2020, la nivelul Uniunii Europene a fost gândit un sistem de guvernare economică format în principal din Semestrul european, Pactul de stabilitate și creștere, Procedura de dezechilibre economice, Pactul Euro Plus, precum și Remedierea sectorului financiar⁶. Ca urmare a angajamentelor implicate de aceste acorduri, precum și a obligațiilor punerii în aplicare a programului de ajustare economică preventivă cu Uniunea Europeană, FMI și Banca Mondială în perioada 2011—2013, România a realizat o serie de progrese. Scenariul macroeconomic pe care se bazează programul de convergență este considerat plauzibil și în acord cu previziunile Comisiei, România nefiind supusă unor presiuni bugetare pe termen scurt și mediu, cu condiția respectării angajamentelor asumate și a gestionării atente a riscurilor de politică fiscală și sustenabilitate⁷. Aceasta înseamnă că mai pot fi identificate surse de eficientizare a guvernării economice, cum ar fi reducerea arieratelor încă persistente în întreprinderile de stat sau implementarea unor măsuri suplimentare privind îmbunătățirea nivelului de respectare a obligațiilor fiscale și de evaziune fiscală, estimată la 16,2% din PIB la nivelul anului 2013⁸, gestionarea provocărilor generate de fenomenul de îmbătrânire a populației și susținerea reformei pensiilor prin promovarea șanselor de angajare a lucrătorilor vârstnici⁹. Pentru urmărirea disciplinei politicilor, a consolidării macroeconomice și a reformelor structurale, Guvernul României are în vedere, în perioada prezentă, implementarea noului acord de tip preventiv cu FMI, Banca Mondială și Uniunea Europeană, cu o durată de 24 de luni.

Principalele puncte de interes pentru agenda competitivității rămân cele legate de realizarea proiectelor de investiții publice conform angajamentelor curente ale Guvernului României, care

³ BNR, <http://www.bnro.ro/page.aspx?prid=8439>

⁴ Ministerul Fondurilor Europene, *Fonduri structurale și de coeziune: stadiul absorbției la 30 iunie 2015*.

⁵ BNR, *Raport asupra stabilității financiare 2013*, p. 94.

⁶ Comisia Europeană, „Europa 2020 — Priorități: *Guvernare Economică*”. Disponibil la: http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/priorities/economic-governance/index_ro.htm

⁷ Comisia Europeană (2013), Document de lucru al Serviciilor Comisiei: Evaluarea Programului național de reformă pentru 2013 și a Programului de convergență ale României, Bruxelles, 29.5.2013, SWD(2013) 373 final.

⁸ Consiliul fiscal România (2013), *Raport anual pe anul 2013*: <http://www.consiliulfiscal.ro/ra-2013.pdf>

⁹ Comisia Europeană (2013), *Recomandarea Consiliului privind Programul național de reformă al României pentru 2013 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru perioada 2012—2016*, Bruxelles, 29.5.2013, SWD(2013) 373 final.

indică o creștere a cheltuielilor de investiții de la 6,0—6,5% din PIB cât s-a prevăzut pentru perioada 2010—2012 (5,9% din PIB sau 16,6% din totalul cheltuielilor bugetare în 2013) la 6,5—7,6% din PIB pe orizontul 2014—2016 și 21,8% din totalul cheltuielilor bugetare în anul 2016¹⁰. Acest efort investițional, în contextul măsurilor de stabilizare macroeconomică, este așteptat să contribuie în special în direcția celor cinci domenii considerate strategice pentru investiții și ocuparea forței de muncă: energie, resurse minerale, agricultură, industrie și infrastructură¹¹, dar și la accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru a ajunge la o rată de absorbție în intervalul 50%—80% până la 31 decembrie 2015¹².

2.2. Rolul investițiilor străine

Investitorii străini ocupă o poziție vitală în determinarea tendințelor de specializare în economia României și, în consecință, a modului în care se formează avantajele competitive. Potrivit statisticilor¹³, mai mult de 72% din cifra de afaceri a întreprinderilor mari și foarte mari din industrie este realizată de filialele companiilor multinaționale rezidente în România. În Top 100 este de remarcat prezența a 30 de companii cu capital majoritar străin, care acoperă 76,55% din cifra de afaceri a companiilor din industrie, și doar a 3 companii cu capital majoritar privat românesc, care acoperă 3,87% din cifra de afaceri a companiilor din industrie din top. În ceea ce privește prezența pe piețele străine, din cei mai mari 100 de exportatori, care asigură peste 52% din totalul exporturilor, 96 sunt companii cu capital străin, iar din totalul celor 34 de subramuri ale industriei (conform CAEN), 25 au lideri companii cu capital străin.¹⁴

Stocul de ISD al României se ridică la 84 miliarde dolari în 2013, mult sub nivelul Poloniei (252 miliarde dolari) și mai ales sub nivelul Cehiei (135 miliarde dolari) și Ungariei (111 miliarde dolari), țări considerabil mai mici în comparație cu România¹⁵. Perspectivele pieței nu sunt promițătoare: începând cu 2008, anul de vârf al intrărilor de investiții străine cu 11,2% din valoarea investițiilor din perioada 1991—2012, acestea se află în scădere continuă (cu excepția unui mic reviriment în 2009—2010), ajungând să reprezinte 1,4% din PIB în 2011 față de valori cuprinse între 5%—10% din PIB între 2004—2008.¹⁶

Investitorii care au nivel redus de toleranță față de risc devin astfel reticenți în a investi, ceea ce contribuie la o reducere a activității de investiții în general. Evoluția influxurilor nete de capital străin direct în România în perioada 2004—2012 arată o tendință negativă clară a totalului de ISD-uri. Această evoluție nu

poate fi pusă în întregime pe seama crizei financiar-economice, întrucât întregul procentaj de ISD-uri al României la nivel mondial este într-o scădere accentuată (de la 0,9% în 2004 la 0,12% în 2012).

Investițiile străine, care provin în proporție de peste 70% din Uniunea Europeană, sunt repartizate relativ echilibrat între sectoarele economiei. Industria prelucrătoare reprezintă 31,3% din totalul stocului, dar și sectoarele serviciilor sunt destinații importante, intermedierele financiare și asigurările reprezentând 18,2%, comerțul 11,4%, și sectoare precum construcțiile și tranzacțiile imobiliare 10,7%, tehnologia informației și comunicațiilor 5,4%. În cadrul industriei prelucrătoare, cele mai bine reprezentate ramuri sunt prelucrarea țiteiului, produse chimice, cauciuc și mase plastice (6,7% din total), industria mijloacelor de transport (5,4%), metalurgia (4,9%), industria alimentară, a băuturilor și tutunului (3,7%) și ciment, sticlă, ceramică (2,8%).¹⁷ De remarcat că cea mai mare parte a acestor investiții merg către sectoare de joasă tehnologie, de la 3,7 mld. euro în 2003 la 12,4 mld. euro în 2010, și doar o mică parte se îndreaptă către sectoarele de înaltă tehnologie, de la 1,1 mld. euro în 2003 la 4,3 mld. euro în 2010¹⁸.

În profil geografic, există o concentrare remarcabilă a investițiilor în regiunea București—Ilfov (60,6%) și o absență la fel de importantă în Nord—Est, cea mai puțin atractivă regiune pentru investitorii străini, cu doar 3% din ISD. În restul teritoriului, repartizarea este echilibrată, cu diferențe relativ mici între regiuni: Centru absoarbe 7,8%, Sud—Muntenia 7,2%, Vest 7,6% și Sud—Est 5,5%.¹⁹

2.3. Sectoare economice cu potențial competitiv

Analizele efectuate au condus la identificarea a 10 sectoare economice cu potențial competitiv care se corelează cu domeniile de specializare inteligentă identificate în Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014—2020 (tabelul 2). Scopul acestui exercițiu este de a sublinia importanța convergenței politicilor și inițiativelor publice și private în direcția dezvoltării acestor domenii în baza a trei motive principale, redată pe scurt astfel:

- dinamica structurală a economiei, care a adus sectoare noi pe poziții competitive;
- dependența economiei în ceea ce privește ocuparea și valoarea adăugată de sectoare tradiționale cu avantaje competitive;
- rolul în creștere al inovării și dezvoltării tehnologice în integrarea pe lanțurile de valoare globale.

¹⁰ Guvernul României (2013), *Programul de convergență 2013—2016*, București, aprilie 2013, p. 24.

¹¹ Guvernul României (2013), *„Plan național de investiții strategice și crearea de locuri de muncă”*, iulie 2013.

¹² Guvernul României (2013), *Programul de convergență 2013—2016*, București, aprilie 2013, p. 24.

¹³ Datele sunt preluate din Dan Popa, „Statistica: Exporturile din luna iulie au urcat la 4,5 miliarde euro. Din primii 100 de exportatori, 96 au capital majoritar străin”, disponibil la http://economie.hotnews.ro/stiri-finante_banci-15542033-statistica-exporturile-din-luna-iulie-urcat-4-5-miliarde-euro-din-primii-100-exportatori-96-capital-majoritar-strain.htm [9.9.2013]

¹⁴ Idem.

¹⁵ UNCTAD (2014), *World Investment Report*, Geneva, disponibil la http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf.

¹⁶ BNR, *Balanța de plăți și poziția investițională internațională a României, Rapoarte anuale 2004—2012*.

¹⁷ BNR, INS (2013) *Investițiile străine directe în România în anul 2012*, București.

¹⁸ Prelucrare după Banca Națională a României, „Statistici privind investițiile străine directe în România — Repartizare pe principalele activități economice”, <http://www.bnr.ro/Balanta-de-plati-si-pozitia-investitionala-internationala-5992.aspx>; Investițiile în industrie de înaltă tehnologie și joasă tehnologie au fost delimitate conform clasificării Eurostat: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Glossary:High-tech_classification_of_manufacturing_industries

¹⁹ BNR, INS (2013) *Investițiile străine directe în România în anul 2012*, București.

Tabel 2 — Sectoare economice cu potențial competitiv

Sectoare economice cu potențial competitiv		Domenii de specializare inteligentă din Strategia CDI 2014—2020		Bioeconomia	Tehnologia informațiilor și a comunicațiilor, spațiu și securitate	Energie, mediu și schimbări climatice	Eco-nanotehnologii și materiale avansate	Sănătate
Rol economic important și cu influență asupra ocupării	Turism și ecoturism			√		√		√
	Textile și pielărie						√	
	Lemn și mobilă						√	
	Industria creativă				√		√	√
Dinamica competitivă	Industria auto și componente				√		√	
	Tehnologia informației și comunicațiilor				√			
	Procesarea alimentelor și a băuturilor			√			√	√
Inovare, dezvoltare tehnologică și valoare adăugată	Sănătate și produse farmaceutice			√			√	√
	Energie și management de mediu			√	√	√		
	Bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii			√		√	√	√

Definirea sectoarelor prioritare pentru dezvoltarea competitivă, enumerate anterior, nu înseamnă că alte ramuri de activitate vor fi defavorizate sau că acțiuni de dezvoltare a lor nu vor fi întreprinse de autorități, ci doar că, așa cum la baza oricărei strategii stă alegerea conștientă, transparentă, dintr-o serie de opțiuni având acces la toate informațiile disponibile, această listă reprezintă și ea rezultatul unei alegeri strategice, care va viza operaționalizarea priorității 4 „Promovarea celor 10 sectoare de viitor”. Concentrarea eforturilor în acele opțiuni care au posibilitatea de a oferi cele mai bune rezultate este rațiunea din spatele acestei alegeri. Totodată, aceste domenii pot fi complementate cu alte sectoare economice identificate în documente strategice complementare precum:

— „Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri din România”, care identifică sectoarele naționale cu potențial de creștere a competitivității IMM-ilor, strategiile regionale care identifică sectoarele regionale cu potențial de creștere a competitivității etc.;

— „Strategia industriei naționale de securitate”, care stabilește domeniile strategice în care industria națională de apărare prezintă un potențial real pentru a deveni competitivă la nivel regional, european și al Alianței NATO.

2.4. Dimensiunea teritorială a competitivității

La nivel european, abordarea teritorială capătă din ce în ce mai multă importanță în planificarea strategică. Deși tradițional a fost văzută ca fiind o parte integrantă a politicii de coeziune, dezvoltarea spațială a primit în ultimii ani o recunoaștere din ce în ce mai mare în cadrul altor politici UE. Coeziunea teritorială a fost recunoscută explicit ca obiectiv fundamental al UE, alături de coeziunea economică și socială, prin Tratatul de la Lisabona (art. 3 TUE). Acest document de bază propune ca principiu accentuarea rolului zonelor urbane, ariilor funcționale, al zonelor defavorizate din punct de vedere geografic, precum și construirea unor abordări la nivel macroregional.

În condițiile noilor realități economice, implementarea unei abordări teritoriale coerente în România trebuie să răspundă provocărilor care rezultă din nevoia valorificării mai bune a potențialului economic existent. Experiența ultimilor ani (2007—2013) arată că:

(1) Teritoriul este valorificat într-o măsură foarte mică în adăugarea valorii în procesele economice prin caracteristicile sale de dinamică economică, funcționalitate economică și

așezare spațială a activităților. Deși indicatorii de policentricitate prezintă valori comparabile cu regiunile europene, centrele urbane influențează nesemnificativ rețelele de activități economice și permit formarea unui vid urban și industrial.

(2) Investițiile sprijinite de fondurile structurale și de coeziune nu vor fi gândite punctual (în orașe, firme, persoane), ci vor fi orientate către arii de intervenție definite ca zone integrate de dezvoltare. În ciuda eforturilor de până acum, dintre care exemplificăm finanțarea proiectelor privind polii de competitivitate și integrarea IMM-urilor în lanțuri de furnizori sau cluster, asociativitatea (public-public, public-privat sau privat-privat) este slabă și acesta este primul obstacol. Alte obstacole se referă la inițierea și managementul proiectelor (mai ales a celor de anvergură), în condițiile diferențelor la nivel instituțional și operațional și ale lipsei unei viziuni integrate de dezvoltare teritorială.

(3) Măsurile de intervenție nu sunt justificate prin și nu includ elemente de formare a valorii în plan teritorial. Efectele benefice așteptate ale programelor operaționale nu pot fi transferate efectiv în rezultate, din cauza neglijării efectelor de aglomerare spațială a activității economice care în același timp generează efecte pozitive și negative asupra valorii adăugate. Intervențiile prin diferite programe operaționale (de exemplu, POSCE și POR) nu sunt integrate teritorial, neexistând niciun mecanism de monitorizare a impactului spațial.

Vulnerabilitatea abordării actuale în plan teritorial nu este legată atât de definirea priorităților strategice, cât mai ales de definirea și conceptualizarea la nivelul domeniilor și ariilor de intervenție. Schimbările necesare sunt la nivel operațional, și anume cum înțelegem corect legătura de cauzalitate de la folosirea capitalului teritorial la efectele creșterii economice. Nivelul actual de descentralizare este insuficient, iar principiul subsidiarității este abordat doar formal în designul și implementarea politicilor cu impact teritorial. Există un clivaj între abordarea de sus în jos (inițiată la nivel național) și cea de jos în sus (inițiată la nivel local). Structurile (administrative locale, regionale, naționale) urmăresc mai mult roluri birocratice decât funcțiuni de mobilizare competitivă a unor zone de dezvoltare. Toate aspectele menționate mai sus demonstrează importanța dimensiunii teritoriale în elaborarea unei strategii de competitivitate, în principal fiind necesare direcții comune de acțiune cu strategiile de dezvoltare regionale în scopul orientării politicilor către maximizarea impactului competitiv la nivel

teritorial prin abordarea celor 3 C²⁰: Concentrarea: depășirea diferențelor de densitate; Conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță; Cooperarea: depășirea factorului de divizare. În acest sens, concentrarea tematică și prioritățile de investiții publice trebuie să fie corelate cu principalele obiective/chei teritoriale (care fac legătura dintre priorități teritoriale și obiective de dezvoltare economică și socială): accesibilitate (infrastructură), servicii economice de interes general, valorizarea potențialului teritorial, punerea în rețea a orașelor (conectivitate), susținerea ariilor funcționale.

Având în vedere tendințele la nivel european de analiză a componentei teritoriale a competitivității, Comisia Europeană a propus în 2011 calcularea unui indice al competitivității regionale (ICR)²¹. Metodologia de calcul pleacă de la premisa că în context spațial competitivitatea economică este determinată de un sistem complex de factori, care concentrează, între altele: valorificarea creativă și inovativă a potențialului regional, realizarea de conexiuni la nivel teritorial prin stimularea apariției și consolidării legăturilor intra- și interindustriale pe lanțurile de valoare, valorificarea patrimoniului natural și cultural, utilizarea potențialului de cercetare-inovare și îmbunătățirea conectivității și accesibilității. Pe baza ICR, a cărui formulă de calcul urmărește îndeaproape indicele competitivității globale, a fost elaborată harta competitivității regionale la nivelul Uniunii Europene. Între țările Uniunii Europene, regiunile de dezvoltare ale României se situează pe ultimele locuri atât în ceea ce privește ICR, cât și în aproape toate clasamentele indicatorilor ce compun acest indice compozit. Regiunea capitalei înregistrează cele mai înalte valori în ceea ce privește competitivitatea, dar efectele pozitive asupra regiunilor vecine sunt limitate.

În aceste condiții, în cazul României politica de coeziune trebuie să contribuie nu doar la reducerea disparităților regionale, ci și la atingerea obiectivelor de competitivitate a României. Rezultatele oferite de indicele de potențial competitiv (IPC) la nivel teritorial NUTS 3 (județean)²² ne ajută să conturăm mai clar unele aspecte economice legate de diagnoza și de măsurarea performanței economice a unui teritoriu. Analiza repartiției acestor valori conduce către cel puțin două constatări:

- o axă a județelor cu valori mari ale indicelui de potențial competitiv, ce străbate aproape pe diagonală țara și se suprapune celei mai complete infrastructuri din România (drumuri europene, naționale, căi ferate, aeroporturi);

- un aspect mozaicat al repartiției acestui indice ce se suprapune părții de vest, centru și sud. Estul țării se caracterizează printr-o repartiție omogenă a valorilor, fapt ce se traduce în peisajul performanței economice printr-o incapacitate de valorificare judicioasă a capitalului natural și antropoc (transfer scăzut de tehnologie, capital redus, limitări în aria de polarizare a orașelor moldovene).

La nivelul economiei locale, potrivit ierarhiei valorilor IPC, pe primul loc se situează județul Argeș, cu o valoare a indicelui de 0,78 față de o medie pe țară de 0,31, care reflectă un volum mare al exporturilor totale (al doilea pe țară), cel mai mare raport dintre exporturi și populația ocupată (10.925 euro/angajat) și cea mai mare pondere a exporturilor de tehnologie medie-înaltă

(20,3% din totalul pe țară și 24% din totalul pe județ). Pe locul al doilea, cu o valoare a indicelui de 0,68, se situează municipiul București, având cele mai mari valori ale exportului, dar și cea mai numeroasă populație ocupată. Județul Timiș ocupă locul 3, cu cele mai mari exporturi de înaltă tehnologie. Niciun județ din regiunea NE nu se situează între primele 20 din clasament, ca potențial competitiv. Bacăul, pe locul 4 din punct de vedere al exporturilor de înaltă tehnologie, se regăsește abia pe locul 34 din 42, din cauza ponderii mari a exporturilor de joasă tehnologie în totalul județului (aproape 70%) și a valorii scăzute a exporturilor/populație ocupată, de numai 1.099 euro. Numai două județe din regiunea SE — Constanța și Galați — depășesc media pe țară în ceea ce privește valoarea indicelui de potențial competitiv, având ca principale ramuri construcția de nave și, respectiv, siderurgia. Situația este similară și pentru majoritatea celorlalte regiuni, fiecare având în general două sau cel mult trei județe cu valori peste media pe țară.

Efectele limitate de antrenare în teritoriu, atât în plan spațial (de la județ la județ), cât și în plan sectorial (de la industrie la industrie), pot fi înțelese, pe de o parte, prin dezvoltarea insuficientă a legăturilor dintre diferite activități economice. Balanța comercială a României depinde în proporții foarte mari de dezvoltarea industriei auto în Argeș, iar Regiunea București — Ilfov contribuie mai mult prin cererea de importuri decât prin excedentul de vânzări la extern. Avantajele competitive, măsurate prin participarea la exporturi, sunt concentrate în șapte județe, localizate în principal în vestul și centrul țării (Argeș 10%, Timiș 9%, Arad 5%, Constanța 5%, Bihor 4%, Brașov 4%, Sibiu 4%), care împreună cu București (17%) realizează 60% din exporturile României. Județele Călărași, Ialomița, Mehedinți, Neamț, Olt, Tulcea și Vrancea nu au exporturi de tehnologie înaltă, iar 29 de județe din totalul de 42 nu depășesc pragul de 1% din totalul pe țară²³. Pe de altă parte, absența participării în rețelele internaționale de producție și comerț are efect imediat asupra sănătății economiei locale. Județe precum Bistrița-Năsăud, Brăila, Buzău, Caraș-Severin, Călărași, Dâmbovița, Hunedoara, Olt, Sălaj, Tulcea, Vâlcea se confruntă cu un risc potențial la nivel social care rezultă din prezența unor companii cu un număr mare de salariați, dar cu performanțe economice relativ slabe²⁴.

Formarea avantajelor competitive în aglomerări industriale a devenit de foarte puțin timp o preocupare la nivel public, unde rolul cel mai important îl joacă proiectele de formare a polilor de competitivitate inițiate începând cu 2009 de Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri prin Direcția de politică industrială²⁵. Aglomerările care joacă rolul cel mai important la nivel național în ceea ce privește performanța exporturilor și ocuparea forței de muncă sunt cele din sectorul siderurgic în județul Galați, nave în Tulcea, auto în Argeș și încălțăminte în Bihor²⁶. Tabelul 3 oferă imaginea completă a distribuției la nivel regional a aglomerărilor economice cele mai importante, din care lipsesc cele patru evidențiate, inclusiv cele din București—Ilfov pentru a oferi o imagine cât mai clară specializării teritoriale. Tabelul 4 completează această imagine cu sectoarele la nivel județean care se remarcă în specializarea internațională.

²⁰ Comisia Europeană (2009), *Cartea verde privind coeziunea teritorială și dezbaterile privind viitoarea reformă a politicii de coeziune*.

²¹ Comisia Europeană (2011), „A New Regional Competitiveness Index: Theory, Methods and Findings”, Working paper no. 2/2011.

²² IPC este un indice compozit calculat prin agregarea unor indicatori simpli derivați (PIB/locuitori, exporturi/populația ocupată) și a unui indicator compus (indicele de dezvoltare tehnologică). Sursa: Valentin Cojanu (coordonator), *Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România*, Studii de Strategie și Politici SPOS 2010, Institutul European din România, București, octombrie 2010.

²³ Valentin Cojanu (coordonator), *Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România*, Studii de Strategie și Politici SPOS 2010, Institutul European din România, București, octombrie 2010.

²⁴ Mereuță, Cezar (2013), „Repartiția teritorială a companiilor noduri pe principalele activități ale economiei naționale”, manuscris.

²⁵ Vezi Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, „Analiza situației existente privind polii de competitivitate existenți și potențiali din România”, 2011.

²⁶ Datele se bazează pe Valentin Cojanu, Dragoș Pîslaru (2011) „How important are agglomeration economies: a case study of Romanian industrial clusters”, *Review of Economic and Business Studies* 4:1, pp. 35-58.

Tabel 3 — Aglomerări economice de importanță regională

Regiunea de dezvoltare	Aglomerări economice (sector CAEN)	Distribuția județeană
Nord-Est	1610 Lemn 1413 Îmbrăcăminte	2x1*(BC, NT), 1x2*(SV) 1x1*(VS), 1x2*(BT)
Sud-Est	1413 Îmbrăcăminte 3011 Sector naval 5222 Servicii de transport pe apă	3x1* (BR, BZ, TL), 1x2*(VR) 3x2* (BR, CT, GL) 2x2* (CT, GL)
Sud	1413 Îmbrăcăminte 2892 Echipamente de construcții 2815 Rulmenți, elemente de angrenare 1013 Produse din carne 0111 Cereale	1x2*(CL), 2x1*(IL, TR) 2x2* (DB, PH) 2x2* (PH, TR) 1x2* (PH), 2x1*(AG, CL) 3x1* (CL, IL, TR)
Sud-Vest	3020 Locomotive și material rulant	2x2* (MH, OT)
Vest	2932 Părți și accesorii pentru vehicule 2931 Echipamente electrice și electronice pentru vehicule 1414 Lenjerie	2x2* (TM, AR) 2x2* (TM, AR) 1x1* (TM), 1x2* (AR)
Nord-Vest	3109 Mobilă	2x1* (SM, SJ), 1x2*(MM)
Centru	1413 Îmbrăcăminte 2932 Părți și accesorii pentru vehicule 2341 Ceramică 1610 Lemn	1x1* (HG), 1x2*(CV) 2x2* (BV, SB) 2x2* (AB, MS) 4x1* (AB, CV, HR, MS)

Sursa: Valentin Cojanu, Dragoș Pîslaru (2011) „How important are agglomeration economies: a case study of Romanian industrial clusters”, *Review of Economic and Business Studies* 4: 1, pp. 35—58.

Notă explicativă: Conform metodologiei European Cluster Observatory, aglomerările pot fi de 3*, cele mai importante, 2* și 1*. Pentru a defini o aglomerare de importanță regională este necesar ca sectorul să acumuleze cel puțin 3 stele prin prezența lor în județele regiunii (de exemplu, 1x1*+ 1x2*). Zona București—Ilfov nu a intrat în analiză.

Tabel 4 — Specializarea județeană pe sectoare economice

Regiunea de dezvoltare	Sectoare economice
Nord-Est	Bacău (produse de lemn, plută și împletituri din nuiiele; materii textile și articole din acestea; încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare) Botoșani (materii textile și articole din acestea) Iași (mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus) Neamț (produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe) Suceava (produse de lemn, plută și împletituri din nuiiele) Vaslui (mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus)
Sud-Est	Brăila (mijloace de transport, materii textile și articole din acestea, metale comune și articole din acestea) Buzău (materii textile și articole din acestea, metale comune și articole din acestea) Constanța (mijloace de transport, produse vegetale, animale vii și produse animale) Galați (metale comune și articole din acestea) Tulcea (mijloace de transport) Vrancea (materii textile și articole din acestea)
Sud	Argeș (mijloace de transport) Călărași (metale comune și articole din acestea; produse vegetale) Dâmbovița (mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus; metale comune și articole din acestea; animale vii și produse animale) Giurgiu (animale vii și produse animale) Ialomița (produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe; materii textile și articole din acestea) Prahova (produse de lemn, plută și împletituri din nuiiele) Teleorman (produse alimentare, băuturi, tutun; aparate de înregistrat sau de reprodus)
Sud-Vest	Dolj (mijloace de transport) Gorj (materiale plastice, cauciuc și articole din acestea) Mehedinți (mijloace de transport) Olt (metale comune și articole din acestea) Vâlcea (materiale plastice, cauciuc și articole din acestea)

Regiunea de dezvoltare	Sectoare economice
Vest	Arad (mijloace de transport) Caraș-Severin (mijloace de transport; mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus; metale comune și articole din acestea) Hunedoara (mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus; produse de lemn, plută și împletituri din nuiiele) Timiș (mașini, aparate și echipamente electrice; încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare; mijloace de transport)
Nord-Vest	Bihor (încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare; mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus) Bistrița-Năsăud (mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus) Cluj (mărfuri și produse diverse; încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare) Maramureș (mărfuri și produse diverse) Satu Mare (mărfuri și produse diverse; materiale plastice, cauciuc și articole din acestea) Sălaj (metale comune și articole din acestea)
Centru	Alba (produse de lemn, plută și împletituri din nuiiele) Brașov (mijloace de transport) Covasna (materii textile și articole din acestea; animale vii și produse animale) Harghita (mărfuri și produse diverse; materii textile și articole din acestea; produse de lemn, plută și împletituri din nuiiele) Mureș (produse ale industriei chimice și ale industriilor conexe) Sibiu (mașini, aparate și echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus; mijloace de transport)

Sursa: calcule autori.

Notă explicativă: Specializarea este evidențiată de sectoarele cu cel mai mare excedent comercial (în 2012), în care intră primul sector și următoarele trei dacă soldul pozitiv al balanței comerciale reprezintă cel puțin 50% din excedentul cel mai mare. Datele au fost prelucrate după Institutul Național de Statistică (martie 2013).

Această radiografie a economiei regionale pune în evidență câteva caracteristici ale specializării în plan teritorial:

- În primul rând, premisele avansului competitiv sunt foarte diferite între regiuni deoarece structura economiei este foarte diferită. Anumite economii regionale, de exemplu, Sud-Vest, Sud-Est și Vest, sunt specializate pe un număr foarte restrâns de sectoare, alte regiuni, de exemplu Sud, Nord-Vest și Centru, sunt foarte diversificate. Deși niciuna dintre situații nu este de la sine favorabilă sau nefavorabilă competitivității, în mod clar această imagine diversă sugerează nevoi diferite în plan local de educație, calificare și cercetare, restructurare industrială și nevoi tehnologice.

- În al doilea rând, este de remarcat faptul că aglomerările sunt deja o prezență vizibilă în majoritatea regiunilor, prin participarea a două sau mai multe județe limitrofe în aceeași ramură de activitate și prin diversificarea activității economice; mai puțin favorabil stau lucrurile doar în Nord-Est, Sud-Vest și Nord-Vest. Această tendință trebuie însă să se consolideze și să înceapă să producă efecte în planul îmbunătățirii avantajelor competitive.

Decalaje semnificative în termeni de competitivitate există și la nivelul orașelor din România. În ultimii ani, populația și resursele economice s-au concentrat în jurul câtorva orașe majore și al suburbiilor acestora, măbind diferențele interne (de exemplu, cele mai mari 10 orașe din România generează peste jumătate din PIB-ul României). În acest sens, recomandările raportului Băncii Mondiale pentru creșterea competitivității orașelor din România au în vedere încurajarea urbanizării în zonele cu mare potențial (suburbiile polilor de creștere și dezvoltare — Timișoara, Cluj-Napoca, Iași, Oradea, Târgu Mureș; conurbația București — Târgoviște — Ploiești și centrele emergente din zona Nord-Est), îmbunătățirea conectivității și a

accesibilității sau diversificarea bazei economice a orașelor, pentru a putea susține creșterea economică și în perioadele în care unele domenii de vârf întâmpină dificultăți²⁷.

2.5. Analiza SWOT

Această secțiune reia concluziile de parcurs ale analizei de până acum și stabilește în linii generale contextul politicii de competitivitate pentru perioada următoare, care servește ca punct de plecare în elaborarea Strategiei în capitolul următor. Modalitatea de prezentare a concluziilor este enumerativă, succintă și urmărește schema de bază a analizei de context (SWOT), cu evidențierea punctelor de forță și a celor vulnerabile, precum și a condițiilor favorabile și nefavorabile, care descriu cel mai bine dezvoltarea competitivă în România la momentul actual.

Puncte de forță

- Un trend general ascendent al performanței economice și comerciale, evidențiat, de exemplu, prin îmbunătățirea constantă a poziției relative față de celelalte state membre ale UE și prin creșterea graduală a vizibilității pe piețele internaționale reflectată de creșterea cotei de piață mondială pentru exportul produselor din sectoarele industriale și agricole

- Existența unor sectoare cu potențial competitiv (de exemplu, sectorul echipamentelor electrice și electronice, sectorul auto, sectorul TIC, industria de confecții, industria alimentară, a mobilei etc.) și de specializare inteligentă (de exemplu, bioeconomia, tehnologiile informaționale și de comunicații, energia și mediul, ecotehnologiile).

Puncte vulnerabile

- Performanțe reduse în inovare ca rezultat al unui sistem național de CDI abia în formare, caracterizat în principal prin: slabe legături între unitățile de cercetare și mediul de afaceri, nivel redus al cheltuielilor CDI (ca procent din PIB), conexiuni

²⁷ Banca Mondială (2013), *Orașe competitive. Remodelarea geografiei economice a României*. Disponibil la: <http://www-wds.worldbank.org>

incipiente la nivel internațional, transfer redus al rezultatelor CD, cerere redusă pentru CD din partea sectorului privat, procent foarte redus al salariilor în CDI în populația activă

- Nivel redus de alfabetizare informatică a populației și de folosire a TIC la nivelul întreprinderilor și al societății

- Un ritm al transformărilor mai lent decât este necesar pentru ca România să depășească statutul de țară mai puțin dezvoltată în clasamentele statelor membre UE privind indicatori importanți ai poziției competitive. Îmbunătățirea indicatorilor nu conduce frecvent și la o performanță mai bună prin comparație, datorită unor întârzieri semnificative în dezvoltarea factorilor suport, în special infrastructura de transport, valorificarea creativității, consolidarea inițiativei antreprenoriale.

- Deschiderea comercială are loc la performanțe joase, măsurate prin nivelul productivității în industria prelucrătoare, ponderea produselor de înaltă tehnologie, indicele inovării.

- Vulnerabilități ale mediului privat există în special în ceea ce privește investițiile internaționale ale firmelor românești, productivitatea în industria prelucrătoare, inovarea, eficiența energetică și dezvoltarea aglomerărilor economice competitive la nivel teritorial.

- Vulnerabilități ale administrațiilor centrale și locale există în special în ceea ce privește rata redusă de absorbție a fondurilor europene, valori mari ale indicelui corupției, capacitatea managerială lipsită de eficacitate pentru rezolvarea dificultăților procedurale în calea dezvoltării afacerilor, inclusiv a infrastructurii de afaceri.

- Contribuția la îmbunătățirea avantajelor competitive este semnificativ redusă în cazul serviciilor, sectorul economic cel mai important, cu 67% din PIB, ale cărui exporturi se află la o cotă de piață mondială mică și în ușoară descreștere.

- Contribuția la îmbunătățirea avantajelor competitive la nivel teritorial, măsurată prin participarea economiilor județele la exporturi, este semnificativ dezechilibrată, în favoarea a șapte județe localizate în vestul și centrul țării, care, împreună cu București (17%), realizează 60% din exporturile României.

Condiții favorabile

- Începerea unui nou exercițiu bugetar la nivel european, cu proceduri și reglementări revizuite și o orientare mai mare spre rezultate. România are acum experiența absorbției fondurilor europene în perioada 2007—2013 și poate folosi „lecțiile trecutului” pentru o planificare mai riguroasă și o gestionare mai bună a sistemului de atragere a fondurilor.

- Revizuirea simultană a tuturor strategiilor sectoriale asigură premisele unei mai bune planificări și coordonări la nivel național.

- Aducerea pe agenda publică a temei regionalizării/descentralizării, a cărei implementare corectă poate conduce la surse noi de creștere economică.

- Existența unui cadru macroeconomic stabil, fără presiuni bugetare pe termen scurt și mediu, și a unui angajament guvernamental cu privire la Planul de investiții strategice și crearea de locuri de muncă pentru perioada următoare

- Prin adoptarea Legii privind Codul fiscal s-a creat, pe de o parte, posibilitatea simplificării fiscalității, eliminarea disfuncționalităților și stabilirea coordonatelor pentru un cadru legal fiscal coerent și modern, iar pe de altă parte, premisele asigurării predictibilității sistemului fiscal și continuării conduitei necesare unei consolidări fiscale sustenabile.

- De asemenea, ca urmare a acestui demers, s-au atins și anumite obiective principale ale politicii fiscale, care vizează abordarea facilă a legislației fiscale de către contribuabili, administrarea coerentă a sistemului de impozite și taxe, predictibilitatea cadrului fiscal, claritate și accesibilitate în aplicarea prevederilor Codului fiscal, transparență în prezentarea principiilor fiscale, în definirea conceptelor, noțiunilor și metodelor reglementate de Codul fiscal, în scopul

înțelegerii corecte și evitarea interpretărilor în aplicarea normelor fiscale.

- Reconfigurarea substanțială a structurii de producție și comerț care a avut loc în perioada 2002—2013:

- Cele mai performante 20 de categorii de produse ale României în anul 2002 au devenit aproape în totalitate mai puțin sau deloc vizibile pe piața mondială în această perioadă.

- Schimbarea structurală a avut loc în direcția diversificării în rândul produselor celor mai importante pe piețele internaționale, deși fără modificări majore în ceea ce privește nivelul de procesare.

- Printre produsele agricole, celor mai vizibile pe piețele externe sunt materiile prime (animale vii, carne, semințe și bumbac), iar în rândul produselor industriale probabil cea mai notabilă evoluție este ieșirea aproape completă a confecțiilor din rândul celor mai performante 20 de produse de export.

- O structură economică foarte diversificată în profil teritorial, care oferă condiții pentru localizarea în România a unei bune părți din circuitele de formare a valorii a marilor firme

- Un mix variat al resurselor energetice care asigură o independență energetică mai mare decât media la nivelul Uniunii Europene

- Potențial agricol natural ridicat putând asigura necesarul de consum al populației, hrană pentru furajarea animalelor, materia primă pentru industria alimentară și disponibilități pentru export

- Dinamică susținută a antreprenoriatului, reflectată prin astfel de tendințe precum creșterea ponderii întreprinderilor nou-create active în industrie (16,8%, cel mai mare procent înregistrat după 1995), progrese (și angajamente) din partea administrației centrale în crearea unui mediu antreprenorial favorabil

- Potențial ridicat de folosire a energiei din resurse regenerabile și de creștere a eficienței energetice, dependență mai redusă de importurile de energie față de alte state europene.

Condiții nefavorabile

- Persistența unor structuri învechite de organizare a afacerilor din economia comunistă, structuri care au întârziat procesele de transformare

- Persistența unor factori de risc la nivel macroeconomic, precum nivelul redus de colectare al taxelor și evaziunea fiscală ridicată, vulnerabilități ale sistemului de sănătate, ariate încă persistente în întreprinderile de stat

- Aversiunea ridicată la risc în rândul IMM-urilor evidențiată prin astfel de tendințe precum: procent mic (16,8%) dintre întreprinderile nou-create care fac investiții în primul an de activitate (față de 39% în perioadele anterioare); amenințarea concurenței este mai importantă decât accesul la credite pentru întreprinderile nou-create, prin raportare la o rată de răspuns de 77% față de 40% cu privire la cele mai mari dificultăți întâmpinate; aproximativ 59% dintre întreprinderile nou-create nu au niciun salariat, de unde rezultă că înclinația antreprenorială nu determină creșteri proporționale în ocupare.

- Infrastructura de afaceri nu este atractivă pentru dezvoltarea proiectelor investitorilor: rutele de transport sunt foarte slab dezvoltate (îndeosebi cele rutiere) sau nevalorificate (îndeosebi cele fluviale interne); multe capacități industriale sunt energointensive; birocrăția este excesivă; calificările nu sunt adecvate cerințelor pieței muncii; reconversia greoaie către ocupații productive și creatoare de valoare adăugată a ponderii foarte ridicate a forței de muncă activă în agricultură, silvicultură și pescuit; finanțarea redusă prin organizații nebancale; absența unor instrumente financiare reglementate transparent care să susțină mediul antreprenorial și inițiativa inovativă; finanțarea exporturilor nesemnificativă în totalul împrumuturilor către IMM

• În ciuda creșterii economice, România este o țară cu probleme sociale deosebite, îndeosebi privind: ponderea mare a populației aflate în sărăcie și risc de excluziune socială; îmbătrânirea populației/forței de muncă din cauza migrației tinerilor și a scăderii natalității; nivel redus de educație al populației, care poate conduce la șomaj și afecta bunăstarea pe termen lung.

3. Politici și cadrul juridic existente

Programul național de reformă (PNR): platforma-cadru pentru definirea și aplicarea politicilor de dezvoltare economică, în concordanță cu politicile Uniunii Europene, care permite concertarea demersurilor naționale pentru modernizarea economiei și societății românești și susține convergența economico-socială cu celelalte state membre ale UE. PNR translatează la nivel național obiectivele Strategiei Europa 2020 și ține cont de Recomandarea Consiliului privind Orientările generale pentru politicile economice și Decizia Consiliului privind Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă, precum și de metodologia recomandată statelor membre.

Politica europeană de competitivitate: prin art. 173 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, UE și-a stabilit ca obiectiv crearea unor condiții optime pentru competitivitate prin accelerarea adaptării industriei la schimbările structurale, încurajarea unui mediu favorabil inițiativei și dezvoltării întreprinderilor, în special a întreprinderilor mici și mijlocii, promovarea unui mediu propice cooperării dintre întreprinderi și favorizarea unei mai bune exploatare a potențialului industrial al politicilor de inovare, cercetare și dezvoltare tehnologică, politici de o importanță crucială în contextul concurenței mondiale.

Acord de parteneriat (AP): documentul strategic național care fundamentează și stabilește prioritățile de finanțare și alocarea indicativă a fondurilor europene în perioada 2014—2020 și programe subsecvente care vor transpune elementele prevăzute de AP și care vor conține angajamentele ferme ale statelor membre privind îndeplinirea obiectivelor UE prin programarea fondurilor comunitare

Europa 2020: Strategia pe 10 ani a Uniunii Europene (2010—2020) care își propune să elimine deficiențele modelului actual de dezvoltare și să creeze condiții favorabile pentru o creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Pactul euro plus: Program suplimentar de reforme pentru competitivitate, ocuparea forței de muncă, viabilitatea finanțelor publice și consolidarea stabilității fiscale convenit de statele membre ale zonei euro și la care au aderat alte 6 țări din afara zonei euro, printre care și România

Pactul de stabilitate și creștere: set de reguli care încurajează statele membre să mențină viabilitatea finanțelor publice și să transmită anual programul de stabilitate (țările din zona euro) sau de convergență (celelalte state membre), odată cu Programul național de reformă, astfel încât Comisia să poată oferi recomandări politice sau, dacă este necesar, să înainteze Consiliului o propunere pentru transmiterea unui avertisment în cazul unui deficit excesiv

Procedura în caz de deficit excesiv: se aplică atunci când deficitul bugetar al unui stat membru depășește limita de 3%, caz în care se vor formula recomandări sau se vor impune sancțiuni pentru statele din zona euro.

Semestru european: ciclu anual de coordonare a politicilor economice, în cadrul căruia Comisia Europeană și Consiliul UE oferă orientări politice, statele membre se angajează să realizeze reforme, iar Comisia furnizează recomandări specifice fiecărei țări, de care acestea se angajează să țină cont în elaborarea politicilor și a bugetelor naționale. Semestrul

european include primele 6 luni ale fiecărui an și reprezintă perioada pe durata căreia are loc coordonarea politicilor bugetare, macroeconomice și structurale ale statelor membre.

Rapoartele anuale elaborate de Comisia Europeană de evaluare a competitivității europene și a politicilor statelor membre cu impact asupra competitivității: European Competitiveness Report 2014—Helping firms grow SWD (2014)277; Reindustrialising Europe: Member States' Competitiveness 2014 SWD (2014).

Strategii naționale existente:

- Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014—2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 929/2014
- Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014—2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.071/2013
- Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și îmbunătățirea mediului de afaceri din România—Orizont 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 859/2014
- Strategia națională de export a României pentru perioada 2014—2020 (SNE), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2014
- Strategia industriei naționale de securitate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.157/2013
- Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014—2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 909/2014
- Strategia privind mai buna reglementare, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.076/2014
- Strategia națională a României privind schimbările climatice, 2013—2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 529/2013

4. Viziunea Strategiei naționale pentru competitivitate

Pentru a putea construi o viziune coerentă de dezvoltare economică competitivă a României este necesar să firească analiza să fie completată de definirea câtorva premise-cheie de interpretare a procesului de transformare propus. Cele patru premise ce urmează nu sunt menite a rezuma comprehensiv toate ideile de dezvoltare, ceea ce ar fi de altfel și imposibil, ci doar să esențializeze câteva direcții, cât mai simple, de construcție a viitorului. Aceste direcții, pe scurt, se referă la:

- #1 Restructurarea sectoarelor economice în direcția unor poziții competitive superioare;
- #2 Formarea masei critice de firme competitive prin crearea unui mediu atractiv, transparent și inovativ;
- #3 Integrarea marilor jucători într-un proiect coerent de dezvoltare a economiei;
- #4 Integrarea societății într-un proiect coerent de dezvoltare a economiei.

Premisa viziunii #1 Valorificarea celor mai bune avantaje de care dispune România, a specializărilor de vârf în producție și cercetare, precum și a resurselor locale de calificare, inițiativă antreprenorială și factori naturali

Coexistența elementelor de excelență alături de circumstanțe precare ale dezvoltării pare să fie caracteristica cea mai pregnantă a societății românești moderne. O firmă din România (MB Telecom) este singura din istoria de 41 de ani a Salonului internațional de invenții de la Geneva care câștigă de două ori marele premiu²⁸, liceenii români domină de decenii concursurile internaționale pe un spectru larg al științelor (matematică, fizică, informatică, chimie, biologie), dar, pe de altă parte, ierarhiile internaționale, cu foarte puține excepții, plasează România pe ultimele locuri, în grupurile relevante de comparație, în aproape toate domeniile-cheie ale dezvoltării economice. În situația în care disponibilitatea aceluiași resurse — naturale, umane, de

²⁸ „Romania's MB Telecom wins again top prize at Geneva Inventions Expo”, Nine O'Clock, 14 aprilie 2013.

capital și de cunoaștere — este de natură să conducă la rezultate așa de contradictorii în cadrul unei societăți, recuperarea decalajelor nu este problema strategică principală a perioadei următoare de dezvoltare. România se află mai degrabă în situația în care este obligată să valorifice mai bine resursele de creștere de care dispune, pe plan intern și prin apartenența la UE.

Direcțiile de transformare inovativă și creatoare de bunăstare pleacă de la avantajele dovedite ale sistemului în funcție sau ceea ce unii autori²⁹ preferă să numească *centrul de greutate* al circuitului de creare a valorii, identificat în cadrul proceselor care oferă cel mai înalt nivel de expertiză în cadrul unei economii.

Premisa viziunii #2 Creșterea atractivității condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a afacerilor prin reglementări transparente și stimulative pentru inovare

Indiferent că este vorba de sectoare de înaltă performanță sau aflate în creștere, valorificarea resurselor este optimă într-un mediu care oferă oportunități egale pentru toți și atractive pentru dezvoltarea afacerilor. Pervertirea șanselor pentru câștiguri oneste va lăsa în economie doar pe cei mai neputincioși, mai puțin inovativi și incapabili să își asume riscuri antreprenoriale. Asistăm la emigrația medicilor, a tinerilor cercetători și, în general, a forței de muncă cu cel mai înalt randament productiv: românii care în 2012 locuiau în alte state ale UE reprezintă cca 10% din populație (2,4 mil.), iar 65% din cei care au plecat în străinătate să muncească au vârste cuprinse între 20 și 40 de ani³⁰. România a devenit o țară mai puțin atractivă decât ar fi putut fi fără eforturi deosebite.

Responsabilitatea creării unui mediu atractiv pentru muncă și inovație revine deopotrivă autorităților și mediului privat; în primul rând, pentru a realiza o integrare negativă a pieței, prin eliminarea barierelor în valorificarea inițiativei de afaceri. În al doilea rând, mediul privat și instituțiile statului au în aceeași măsură un interes comun pentru a colabora în integrarea pozitivă a pieței, prin crearea unor condiții atractive pentru muncă și inovare. Valoarea mediului competitiv este un rezultat atât al participării statului care vine în întâmpinarea nevoilor de reglementare facilă a afacerilor, cât și al participării actorilor privați al căror interes propriu constă în eliminarea muncii nedeclarate și stabilirea unei conduite transparente privind fraudă. Cu o economie informală de cca 30%, România nu poate vorbi de dezvoltare competitivă decât printr-o reglementare mai inteligentă, transparentă și nonburocrațică.

Există premise pentru a valorifica libera inițiativă în România: 54% din cei întrebați ce ar face dacă ar moșteni deodată o mare sumă de bani au răspuns că ar deschide o afacere, un nivel de angajament nemaîntâlnit în nicio țară membră UE, unde media este 17%, precum și în nicio altă țară non-UE participantă la sondaj. Doar 1% au spus că „nu ar mai munci” față de 5% în UE³¹. Totuși, această predispoziție favorabilă la nivel individual nu se transformă automat în potențial antreprenorial. Acest lucru depinde de contextul în care descoperirea antreprenorială este încurajată să se manifeste astfel încât să creeze mecanisme rapide de transmisie între proiecte, idei și inițiative inovatoare și aplicațiile lor economice și comerciale. Creativitatea specifică românilor trebuie dublată de sofisticare managerială, de know-

how și pragmatism. Nu în ultimul rând, este nevoie de a da încredere capitalului autohton pentru a putea depăși faza de asimilare și intermediere.

În România, cca 60% din cheltuielile pentru cercetare sunt efectuate de stat (spre deosebire de economiile avansate unde mediul privat are ponderea majoră de cca 70%³²), iar cca 70% din finanțare totală susține activități care nu trec dincolo de faza dezvoltării tehnologice, în evident contrast cu cca 1% pentru comercializarea produselor CDI și încă aprox. 2% pentru dezvoltarea de produs, adică esența inovării și inițiativei de afaceri³³. Sectorul privat, cu o implicare relativ modestă în activități de inovare, are de recuperat enorm pentru a forma o masă critică capabilă să contribuie la transformarea competitivă a economiei. Fără înțelegerea simplă a faptului că nu poți avea convergență cu țările dezvoltate dacă investești constant cu mult mai puțin și într-un mod ineficient în cercetare-dezvoltare-inovare, orice discuție despre competiția în plan global rămâne o formă fără fond.

Premisa viziunii #3 Formularea direcțiilor de politică publică în jurul inițiativelor și realizărilor cu impact major asupra creării valorii adăugate în mediul de afaceri

Dezvoltarea competitivă a României nu trebuie să plece de la o listă de deziderate fragmentate și de la presupunerea că este un proces care poate fi împins de către sectorul public către o masă amorfă de mici actori privați, de la care s-ar aștepta o mobilizare exemplară. Pentru a urni un proces notabil de transformare, este nevoie de concentrarea eforturilor și cuplarea cu proiectele semnificative deja propuse de marii actori privați.

Inițiativele în stare să conducă la efecte considerabile de avans competitiv urmează ca o regulă planurile de afaceri verificate de piață și promițătoare pentru succesul în afaceri, care de obicei sunt angajate de firmele mari, capabile să își asume în primul rând riscuri mari ale nereușitei. Majoritatea ramurilor industriale din România, în special cele importante pentru dinamica economică a ultimilor ani, sunt dominate de firme cu peste 250 de angajați, care dețin ponderea cea mai importantă din cifra de afaceri: peste 70% în sectoarele mijloace de transport rutier, industria extractivă, prelucrarea țiteiului, calculatoare și produse electronice, alte mijloace de transport, industria metalurgică, fabricarea băuturilor, echipamente electrice și între 50% și 70% în industria chimică, tehnologia informației și comunicații electronice, mașini-utilaje, farmaceutice, industria alimentară³⁴.

Rolul special al marilor firme în crearea bunăstării este esențial nu doar pentru a susține ambiția de avans competitiv pe piețele internaționale, dar și din perspectiva multiplicării bunăstării în întreaga societate, prin efecte de imitație și emulație prin antrenarea IMM-urilor, responsabile pentru 51% din valoarea adăugată și cca 66% din angajații din economia românească³⁵. Realizarea unui mecanism de piață funcțional, stimulat pentru avans competitiv, are loc prin sinergia acestor 2 mari actori ai unei economii, firmele mari și IMM, când atuurile fiecăruia se amplifică prin feedback pozitiv într-o rețea de interdependențe sectoriale.

²⁹ Wheelen, Thomas L., J. David Hunger (2006) *Strategic Management and Business Policy*, 10th edition, Pearson, p. 112; Isenberg, Daniel J., „How to start an entrepreneurial revolution”, *Harvard Business Review* June 2010.

³⁰ Surse ale Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP), 2013.

³¹ Datele sunt din iunie 2012 și sunt prezentate în Comisia Europeană, „Entrepreneurship in the EU and beyond”, Report, Flash Eurobarometer 354, disponibil la http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_354_en.pdf [accesat la 29.07.2013].

³² The World Bank (2011) „Romania Functional Review. Research, Development, and Innovation Sector”, Final Report, 31 May, pp. 20-1.

³³ The World Bank (2011) „Romania Functional Review. Research, Development, and Innovation Sector”, Final Report, 31 May, p. 42.

³⁴ Munteanu, C. (et al.), *Noi direcții de politică industrială și modificările structurale necesare*, București, Ed. Economică, p. 29. Datele sunt pentru 2010.

³⁵ European Commission (2013) „Enterprise and SBA Fact Sheet 2013 Romania”, pp. 2-3. Statistica nu ia în calcul sectorul agricol, de sănătate și educație și se bazează pe date Eurostat, care pot diferi de cele oferite de statistica națională.

Premisa viziunii #4 Corelarea inițiativelor de dezvoltare la nivel sectorial, teritorial și societal pentru formarea eficientă și integrată a avantajelor competitive

Dincolo de relația funcțională particulară între firmele mari și cele mici și mijlocii, economia modernă a dezvoltat un sistem foarte avansat de transformare dinamică a afacerilor, un ecosistem de afaceri, care poate fi reprezentat ca un țesut socioeconomic dens, caracterizat (1) la nivel sectorial prin amplificarea nișelor de specializare intra și interramuri, (2) la nivel teritorial prin rolul în creștere al economiei locale bazate pe factori de producție singulari (de exemplu know-how, cunoașterea tacită, capitalul social, identitatea teritorială) și (3) la nivel societal prin diversificarea planurilor de afaceri către activități economice destinate îmbunătățirii calității vieții.

La nivel sectorial, dezvoltarea colaborării cu alte sectoare de activitate pe orizontală (același profil de activitate) și pe verticală (diferite ramuri de activitate înrudite) are loc pe segmente de specializare care presupun interdependențe sectoriale foarte strânse. În exemplul folosit anterior privind firma MB Telecom, produsul a ajuns pe piață prin folosirea expertizei din fizică nucleară, electronică și software. De asemenea, la nivel sectorial, este necesar să se asigure utilizarea eficientă și durabilă a resurselor, inclusiv a materiilor prime.

La nivel teritorial, apariția unor autentice economii teritoriale cu responsabilități de planificare³⁶ și decizie a căpătat o amploare deosebită la nivelul economiei UE, mai ales după ce actualul cadru de programare (2007—2013) a inclus cooperarea teritorială ca un principal obiectiv al politicii de coeziune. Relevanța acestei teme pentru România este deosebită deoarece vorbim de un teritoriu extrem de divers, social și economic. Există condiții extrem de diverse de dezvoltare a afacerilor la nivel regional și local, iar acest lucru reprezintă o oportunitate de valorificat prin integrarea teritorială a pieței și dezvoltarea economiilor regionale.

La nivel societal, inițiativele așteptate de la mediul privat, prin care acesta poate contribui în măsura cea mai importantă la dezvoltarea generală a societății, includ și direcții de acțiune cu impact asupra rezolvării a ceea ce Comisia Europeană numește provocări societale, anume globalizarea, schimbarea demografică, degradarea mediului înconjurător, migrația, schimbarea climatică, consumul energetic, precum și consecințele economice și sociale ale crizei³⁷.

Prin urmare, activitatea de creare de valoare economică reflectă în prezent schimbarea premiselor creșterii economice de la economia industrială la cea bazată pe cunoaștere, cunoscând transformări la nivel sectorial, teritorial și societal. Fundamentarea viziunii pe ecosistemul de afaceri reprezintă acceptarea unei perspective deschise și moderne asupra formării avantajelor competitive în economie, iar împreună cu celelalte 4 premise prezentate anterior conduce către formularea viziunii de dezvoltare competitivă a României:

Viziunea Strategiei naționale pentru competitivitate

Dezvoltarea unui ecosistem competitiv de afaceri, bazat pe un mediu de reglementare stabil, centrat pe antreprenoriat, inovare și creativitate, care să pună accent pe încredere, eficiență și excelență și să plaseze România în primele 10 economii la nivel european

Într-o exprimare succintă, viziunea propune angajamente din partea societății din România — autorități publice centrale și locale, firme și instituții private, populație — pentru susținerea excelenței, încurajarea descoperirii antreprenoriale și o calitate mai bună a vieții.

Plecând de la aceste lucruri esențiale, secțiunile următoare oferă argumente pentru identificarea a 5 priorități strategice și a obiectivelor corespunzătoare pentru transformarea acestei viziuni în realitate la orizontul 2020 și mai departe.

5. Priorități strategice

Prioritatea 1: Îmbunătățirea mediului de reglementare

Aplicarea deficitară a legislației cu privire la mediul de afaceri diminuează încrederea actorilor în calitatea pieței și descurajează comportamente de creștere a competitivității. În același timp, lipsa de predictibilitate a deciziilor autorităților publice/a Guvernului față de mediul de afaceri are drept efect instabilitatea mediului de afaceri. Numărul mare de astfel de schimbări și intrarea lor în vigoare foarte rapidă sunt elementele care definesc această provocare. Pe lângă acestea, calitatea deficitară a noilor măsuri legislative se traduce printr-o instabilitate mărită a mediului de afaceri și printr-o diminuare a stimulentele de a investi. O altă dimensiune de îmbunătățit este lipsa de transparență a autorităților publice și a conducerii întreprinderilor publice care permite comportamente inacceptabile și conduce la performanțe slabe ale economiei.

În ceea ce privește administrația publică, birocrăția este excesivă, iar ineficiența rezultă în costuri excesive. Povara accentuată a reglementărilor guvernamentale își pune amprenta asupra mediului de afaceri, iar accesul la servicii de e-guvernare este redus. Pe de altă parte, numărul de taxe și de plăți ale acestora este excesiv, administrația care colectează taxele este ineficientă, taxarea excesivă a avut un efect negativ asupra stimulentele de a investi sau de a participa la forța de muncă, iar nivelul de colectare a taxelor este redus și economia subterană este excesivă.

Prin Legea privind Codul fiscal au fost adoptate o serie de măsuri ce vizează reducerea fiscalității, respectiv:

- Extinderea aplicării scutirii pentru profitul reinvestit în producția/achiziția de calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casă, de control și de facturare, precum și în programe informatice

- Reducerea cotei de impozit pe dividende de la 16% la 5% începând cu 1 ianuarie 2017, pentru dividendele distribuite între persoane juridice române, cât și pentru persoanele rezidente în Uniunea Europeană și state cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri

- Diminuarea cotei de impozit pentru veniturile obținute de persoanele fizice sub formă de dividende, inclusiv venitul obținut ca urmare a deținerii de titluri de participare definite de legislația în materie la organisme de plasament colectiv, la 5% din suma acestora, începând cu data de 1 ianuarie 2017

- Reducerea cotei standard de TVA la nivelul de:
  - a) 20% începând cu data de 1 ianuarie 2016 și până la data de 31 decembrie 2016;

- b) 19% începând cu data de 1 ianuarie 2017.

- Scăderea, începând cu data de 1 ianuarie 2016, cu nivelurilor de accize pentru alcool și băuturile alcoolice, iar la carburanți, începând cu data de 1 ianuarie 2017

Totodată, în ceea ce privește TVA, menționăm că o altă măsură importantă în direcția diminuării fiscalității este reprezentată de reducerea la 9% a cotei de TVA aplicabile pentru livrarea de alimente și serviciile de restaurant și catering, cu excepția băuturilor alcoolice, măsură care a fost implementată la 1 iunie 2015 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și care a fost preluată și în Legea privind Codul fiscal, în vigoare începând cu 1 ianuarie 2016.

³⁶ Sensul înțeles aici este legat de posibilitatea de a monitoriza și astfel a preveni consecințele negative ale pieței sau a le încuraja pe cele pozitive.

³⁷ European Commission, „Elements for a Common Strategic Framework 2014—2020”, Part II.

• Din punctul de vedere al impozitelor și taxelor locale modificările și completările aduse prin Legea privind Codul fiscal au urmăriți:

— eliminarea discriminării din sistemul fiscal actual, astfel că impozitul pe clădiri va fi stabilit în funcție de scopul în care este folosită clădirea — rezidențial sau comercial și nu de natura juridică a contribuabilului;

— reducerea sarcinilor administrativ-fiscale, mai ales pentru autoritățile administrației publice locale;

— încurajarea investițiilor;

— impactul pozitiv asupra bugetelor locale și întărirea autonomiei locale, acordând autorităților locale posibilitatea să stabilească politica fiscală locală în funcție de propriile necesități.

• Începând cu 1 ianuarie 2017, pentru stimularea creșterii investițiilor, precum și a competitivității companiilor din România, s-a eliminat din cadrul sistemelor de impozitare acest impozit. Această măsură va avea de asemenea și efecte pozitive asupra pieței muncii.

În ceea ce privește accesul la finanțare al companiilor și în special al IMM-urilor, acesta este modest, oportunitățile de finanțare la etapa inițială, de start-up, sunt insuficiente, iar volumul de investiții ale fondurilor cu capital de risc este foarte redus și piața de capital este subdezvoltată.

Prioritatea 2: Susținerea acțiunilor parteneriale între mediul public și mediul privat

Una dintre principalele probleme care încetinesc dezvoltarea economică a țării este lipsa de încredere între actorii pieței: antreprenori, guvern, instituții publice și instituții educaționale și chiar între întreprinderi ele însele. Ca urmare, apar mai mulți factori cu o influență negativă:

• nivelul redus de asociere între întreprinderi, atât mari, cât și IMM-uri, în cadrul aceluiași sector industrial sau lanț de valoare, fapt ce stopează promovarea intereselor comune. Vorbim atât de legături orizontale (între firme concurente), cât și legături verticale (între furnizori, producători și distribuitori);

• lipsa colaborării între mediul privat și instituții de cercetare și inovare, ce frânează transferul tehnologic și potențialul de comercializare a rezultatelor cercetării publice, în mod considerabil în ceea ce privește transferul de cunoștințe de la universități în industrie, și CD și capacitățile de inovare la nivel universitar;

• lipsa cooperării între companii și universități, ce determină o lipsă de concordanță între aptitudinile formate și cele cerute pe piața muncii;

• lipsa de comunicare în mediul de afaceri, care împiedică rezolvarea problemelor comune;

• parteneriate inexistente sau slab dezvoltate între întreprinderi și autoritățile publice locale, cauzate de poverile administrative impuse de burocrăție și slabă susținere financiară.

În aceste condiții, devine prioritară angajarea resurselor în direcția înființării unor centre de competență și grupuri de lucru care să stimuleze colaborarea dintre mediul privat și public, ce va avea ca scop identificarea constrângerilor existente și a măsurilor ce pot fi implementate de-a lungul lanțului valoric în fiecare sector. Practic, acestea vor realiza politica sectorială și astfel se vor asigura și transparența acțiunilor întreprinse și responsabilizarea actorilor implicați.

Prioritatea 3: Sprijinirea factorilor și serviciilor suport

În comparație cu restul statelor din Uniunea Europeană, România prezintă decalaje importante de competitivitate. Competitivitatea unei țări în atragerea de investiții depinde, în general, de mai mulți factori, care în cazul României reprezintă motivele acestei rămăneri în urmă. Guvernul poate sprijini sectorul privat, prin politici de susținere IT&C, educarea și formarea unei forțe de muncă calificate, sprijinirea cercetării și dezvoltării etc. În urma analizei contextului competitiv al României și al regiunilor de dezvoltare, în special, realizată în prima parte a documentului, se poate observa o serie de

dezavantaje în ceea ce privește factorii cu influență asupra competitivității. De exemplu, competențele și educația reprezintă calități-cheie ale forței de muncă și pot determina atractivitatea unei piețe, iar România prezintă încă dezavantaje în ceea ce privește acest aspect: competențe neadecvate pe piața muncii, scăderea ponderii persoanelor cu calificare înaltă în totalul de populație, nivel scăzut de alfabetizare informatică, fenomenul de „brain drain” — emigrarea populației cu înaltă calificare, crearea masei critice a IMM-urilor care reprezintă motorul competitivității etc. Lipsa unei culturi antreprenoriale este o altă provocare în momentul de față, demonstrată prin lipsa unei mase critice de IMM-uri.

Dezvoltarea activităților CDI proprii ale întreprinderilor

În ceea ce privește cercetarea, dezvoltarea și creativitatea, nu există o masă critică de cercetători, mediul privat nu prezintă interes pentru activități de cercetare, IMM-uri angajate în activități de inovare sunt în număr redus, iar comunitatea în industrii creative este nedezvoltată. În aceste condiții, prin rolul de bază pe care îl are în creșterea competitivității, dezvoltarea activităților CDI proprii ale întreprinderilor devine o prioritate majoră, întrucât această orientare va permite apropierea efectivă de nivelul de 1% din PIB investiții private în cercetare-dezvoltare în anul 2020, obiectiv ambițios asumat de România în contextul Strategiei Europa 2020. În acest context, vor fi promovate măsuri de sprijin din fonduri publice naționale sau structurale, care să stimuleze investiția de cercetare la nivelul întreprinderilor, urmărind crearea și dezvoltarea unui climat favorabil inovării bazate pe activitățile de cercetare-dezvoltare și de inovare proprii, derulate individual sau în cooperare cu organizațiile cu profil de cercetare. De asemenea se va urmări dezvoltarea, cu precădere în domeniile de specializare inteligentă, a structurilor integrate care reunesc companii și organizații de cercetare cu profil tehnologic similar și/sau complementar (de exemplu: centre de competență, cluster de inovare).

Prioritatea 4: Promovarea celor 10 sectoare de viitor

Potențialul de exporturi al sectoarelor românești de afaceri în general și al celor 10 sectoare cu potențial competitiv este nevalorificat în întregime, iar rata de investiții străine directe în cele 10 sectoare este redusă. În mod distinct față de celelalte priorități, obiectivele incluse sub umbrela creșterii competitivității celor 10 sectoare au fost stabilite mai mult într-o manieră proactivă prin identificarea acelor domenii unde România poate avea o contribuție semnificativă la nivel mondial. Așadar, provocările nu reprezintă niște nevoi urgente care trebuie abordate (așa cum se întâmplă, de exemplu, în cazul ratei crescute de dependență), ci o gândire de tipul ce se poate face pentru a îmbunătăți punctele tari pe care România le are — o mentalitate care de altfel ar trebui adoptată din ce în ce mai larg.

Sectoare identificate:

- turism și ecoturism;
- textile și pielărie;
- lemni și mobilă
- industrii creative;
- industria auto și componente;
- tehnologia informației și comunicațiilor;
- procesarea alimentelor și a băuturilor;
- sănătate și produse farmaceutice;
- energie și management de mediu;
- bioeconomie (agricultură, silvicultură, pescuit și acvacultură), biofarmaceutică și biotehnologii.

Prioritatea 5: Pregătirea Generației 2050 și provocări societale

Această Strategie are un obiectiv imediat, acela de a transforma condițiile creșterii economice în perioada următoare de programare (2014—2020) în vederea îmbunătățirii competitivității, dar și unul pe termen lung: să pregătească condițiile pentru un standard de viață mai ridicat al celor care se nasc astăzi, aproximativ 15% din populație. În 2020, aceștia vor

urma primii ani de școală, între 2020 și 2050 se vor afla la maximum de randament productiv, iar în 2050 vor trăi viața la deplină maturitate. Pentru ca aceste lucruri să se întâmple în condiții superioare celor de azi, datoria generației prezente este să asigure fundamenta educațională adaptată societății moderne, prin obiective precum monitorizarea educației obligatorii în baza unui standard de aptitudini sugerat de experiențele internaționale; implementarea unui sistem flexibil și inovativ de învățământ; favorizarea deschiderii intelectuale către valorile civilizației contemporane și crearea unor punți de legătură cu diaspora prin mecanisme durabile de cooperare — oportunități de afirmare profesională. În plus, din cauza îmbătrânirii populației (dată de creșterea speranței de viață) și a scăderii ratei natalității, este esențial să avem o rată cât mai bună de participare și de ocupare a forței de muncă și să încurajăm persoanele vârstnice să rămână în activitate. În același timp, piața muncii va fi influențată și de structura ocupării din mediul rural (agricultura de subsistență, în principal), care este foarte diferită de cea din mediul urban.

O altă problemă societală este relația dintre economie și natură, natură și mediul de viață, care s-a schimbat mult în ultimele decenii și reclamă modificări în comportamentul economic, precum și în atitudinea față de valorile comune ale societății. Dezvoltarea haotică a domeniului construcțiilor — de la extracția materialelor, transport, conversia spațiilor verzi în spații destinate construirii, volumul construcțiilor, până la construcțiile ilegale din ariile protejate — reprezintă un procent considerabil din amprenta ecologică a țării noastre. În general, în ciuda veniturilor mult mai mici comparativ cu cele de la nivel european, în România consumul de resurse și cantitatea de deșeuri generate sunt mari, situându-se peste capacitatea de regenerare naturală a mediului înconjurător. Pentru a reechilibra relația funcțională dintre economie, natură și societate, este necesară implementarea unui pachet de măsuri atât de natură financiară, cât și instituțională. Instrumentele financiare trebuie să vizeze creșterea investițiilor în echipamente și know-how pentru reducerea consumului unitar de energie, mărirea instituțiilor nebancale, diversificarea instrumentelor financiare (de exemplu, formarea pieței de obligațiuni sociale) sau investiții în reconstrucția zonelor de locuire vulnerabile în areale de activitate economică (servicii de agrement, industrii culturale și creative, parcuri de distracție și centre tematice artistice), care ocupă cu predilecție forța de muncă tânără. În plan instituțional, este nevoia de implementare a unui sistem de evaluare și monitorizare a efectelor dezvoltării socioeconomice și coordonarea măsurilor de creștere a biocapacității, inclusiv pentru reducerea amprentei ecologice a României sau implementarea unor scheme de mobilitate la nivelul macro-regiunilor pentru transferul de bune practici, programe de investiții pentru folosirea în comun a serviciilor (soft cooperation) și dezvoltarea unor parteneriate de cercetare pentru îmbunătățirea calității vieții.

6. Monitorizarea și evaluarea

6.1. Principii generale cu privire la rolul Strategiei în realizarea obiectivelor de dezvoltare economică

România a ajuns la o etapă a dezvoltării în care se manifestă așa-numita „capcană a țărilor cu venituri medii” caracterizată prin faptul că avantajele competitive chiar dacă sunt relativ avansate nu susțin în mod necesar platforma creșterii viitoare. Pentru fiecare țară aflată în această situație există factori specifici care descriu cauzele și soluțiile posibile pentru a depăși acest obstacol. Din această perspectivă, Strategia națională pentru competitivitate oferă câteva principii — linii directoare

pentru formularea politicilor economice destinate dezvoltării, după cum urmează;

În primul rând, este necesar să recunoaștem nevoia consolidării avantajelor existente în producție, dezvoltare tehnologică și inovare. România dispune de atuurile dovedite în cercetarea științifică, există o tradiție recentă în crearea unor mecanisme favorabile inovării, iar dacă estimăm valoarea reputațională prin indicatori precum număr relativ de cercetători, finanțarea cercetării, numărul de patente, specializarea în activități intensive în cunoaștere etc., putem spune că aceasta se află pe un trend ascendent al vizibilității României la nivel european³⁸, iar rețelele formate de cei cca. 15.000 de cercetători români în diaspora³⁹, un număr remarcabil în valori absolute și relative, plasează sub bune auspicii integrarea în circuitul internațional al cunoașterii și inovării. Provocarea constă în formarea capacității — simultan la nivel productiv și instituțional — de a transforma acest potențial în rezultate economice care să formeze o bază solidă, pe termen lung, pentru performanțe competitive de înalt nivel. Prioritățile Strategiei, în particular Acțiunile parteneriale între mediul public și privat, Factori suport și Promovarea celor 10 sectoare de viitor, conțin obiective care presupun angajarea resurselor în direcția înființării unor sectoare de producție și cercetare de elită în domenii cu potențial ridicat de specializare inteligentă (bioeconomia, tehnologiile informaționale și de comunicații, energia și mediul, ecotehnologiile), revitalizarea industrială prin specializare inteligentă și transformarea cunoașterii și creativității în surse de avans competitive.

În al doilea rând, factorii de avans competitiv ai perioadei următoare trebuie să găsească susținerea unui mecanism de piață de tip antreprenorial și capabil să se dezvolte de la sine. Prioritățile strategice privind Mediul de reglementare și Acțiunile parteneriale între mediul public și privat promovează crearea unor structuri formale sau informale de piață care să asigure un cadru propice creativității, surse disponibile de finanțare și mijloace de asigurare a riscului afacerii în mediul privat. Specializarea inteligentă este un proiect participativ pentru inovare, experimentare tehnologică și valorificare comercială al autorităților de guvernare (naționale și locale) și al mediului privat. Împreună, prin stabilirea unor grupuri de lucru, autoritățile și firmele trebuie să lucreze și să găsească soluții într-un mediu transparent și predictibil pentru revitalizarea industrială și lansarea pe noi baze competitive a sectoarelor tradiționale, dar și pentru promovarea economiei cunoașterii în industrii de viitor, acele sectoare-cheie pentru atragerea investițiilor private în inovare.

Activitatea industrială modernă depinde de multiplicarea cooperării inter și intra-industriale între firmele mari și IMM-uri, mai ales prin atragerea acestora din urmă în activitățile de cercetare sau experimentare ale firmelor multinaționale. Multiplicarea acestei cooperări, deși este de dorit pentru că ar avea efecte benefice pentru IMM-uri, nu va evolua decât dacă, în prealabil, IMM-urile vor atinge singure „masa critică” în privința calității, costurilor, forței de dezvoltare și vor intra astfel în lanțurile valorice ale furnizorilor de rang superior⁴⁰.

În fine, în al treilea rând, Strategia identifică dependența dintre competitivitate și provocările societale ca parte a oricărei soluții pentru perioada următoare a dezvoltării. La nivel instituțional, prin prioritatea Mediul de reglementare, sectorial, prin prioritatea Promovarea celor 10 sectoare de viitor, și, la nivelul întregii societăți, prin prioritatea Pregătirea Generației 2050, sunt necesare măsuri convergente pentru formarea unei puternice coeziuni sociale și transformarea acesteia în sursă de avantaj competitiv durabil.

³⁸ Technopolis Group, GEA Strategy & Consulting, FMM Consultancy, „Mid-Term Evaluation of the National Strategy and of the National RD&I Plan 2007-13”, Final Report, 23 January 2012, București, pp. 6—12.

³⁹ The World Bank (2011) „Romania Functional Review. Research, Development, and Innovation Sector”, Final Report, 31 May, p. 21.

⁴⁰ Datorăm această precizare reprezentanților ACAROM.

6.2. Monitorizarea

Monitorizarea și evaluarea Strategiei naționale pentru competitivitate are la baza direcțiile de acțiune și indicatorii de atins, după cum este indicat în tabelul 5.

Tabel 5 — Direcții de acțiune și indicatori-țintă

Priorități	Direcții de acțiune	Rezultate așteptate (ținte) ⁴¹
1. Îmbunătățirea mediului de reglementare	Îmbunătățirea cadrului legislativ	Implementarea testului IMM — prin care orice lege trebuie să țină cont de impactul asupra IMM-urilor. Implementarea completă și operaționalizarea celorlalte principii ale Small Business Act for Europe
	Îmbunătățirea nivelului de predictibilitate a deciziilor Guvernului vizavi de mediul de afaceri	Introducerea unei perioade de 6 luni între emiterea unei noi legi care afectează mediul de afaceri și implementarea/intrarea în vigoare a acesteia Consultări publice semestriale cu mediul de afaceri pentru emiterea de noi măsuri legislative care îl afectează
	Îmbunătățirea gradului de transparență a autorităților și a întreprinderilor publice	Îmbunătățirea poziției României în cadrul indexului de percepție a corupției de la 69 (în 2013) la 40 în 2020 Aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare
	Reducerea nivelului de birocrație al administrației publice	Reducerea sarcinilor administrative generate exclusiv de legislația națională cu minimum 25% ⁴² la orizontul 2020 Îmbunătățirea poziției în cadrul Global Competitiveness Report la indicatorul 1.09 (Povara reglementărilor guvernamentale) de la poziția actuală 94 la poziția 60 în 2020 Creșterea ponderii cetățenilor care folosesc serviciile de e-guvernare (de la 5% în 2013 la 35% în 2020) și a companiilor de la 65% (2013) la 88% (media UE) Îmbunătățirea indicelui de participare electronică de la 0,56 în 2014 la 0,73 în 2020 (media UE)
	Reducerea poverii fiscalității și a parafiscalității asupra companiilor	Îmbunătățirea poziției României în clasamentele Global Competitiveness Report pe indicatorii: — 6.04 Efectul taxării asupra stimulentei de a investi de la 128 în 2014 la 70 în 2020 — 6.05 Rata totală de impozitare, % profituri de la 91 în 2014 la 50 în 2020 — 7.05 Efectul taxării asupra stimulentei de a munci de la 140 în 2014 la 70 în 2020 Reducerea economiei subterane de la 30% din PIB în 2014 la cel mult 15% din PIB (media UE) până în 2020
2. Susținerea acțiunilor partenoriale între mediul public și mediul privat	Îmbunătățirea accesului la finanțare al companiilor și în special al IMM-urilor	Îmbunătățirea rankingului în clasamentul Global Competitiveness Report pe indicatorii: — 8.01 Existența resurselor financiare: de la 93 în 2014 la 50 în 2020 — 8.02 Accesibilitatea serviciilor financiare: de la 66 în 2014 la 45 în 2020 8.07 Reglementarea schimburilor de instrumente financiare: de la 101 în 2014 la 60 în 2020.
	Instituționalizarea pe termen lung a unor centre de foresight industrial/tehnologic/CDI în regim colaborativ public-privat	Înființarea unor centre de competență regionale care să stabilească: politica sectorială, agenda CDI, servicii-suport pentru dezvoltarea sectorială în funcție de specializarea în profil teritorial
	Parteneriat public-privat pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare	Înființarea unor grupuri de lucru sectoriale prin care se asigură transparența, predictibilitatea, monitorizarea și responsabilizarea cu privire la cadrul de reglementare
	Consolidarea și dezvoltarea clusterelor/poliilor de competitivitate	Contribuția clusterelor la exporturile totale: 20% în 2020

⁴¹ Propunerile de ținte au fost formulate având în vedere poziția relativă a României la indicatorii de monitorizare ai competitivității sau alți indicatori similari, precum și țintele naționale Europa 2020 asumate de România sau alte angajamente similare.

⁴² Nivel minim asumat de România ca parte a inițiativei la nivelul UE, *Better Regulation Strategy*.

Priorități	Direcții de acțiune	Rezultate așteptate (ținte) ⁴¹
3. Sprijinirea factorilor și serviciilor-suport	Resurse umane și educație: îmbunătățirea calității sistemului de educație și formare astfel încât să asigure corelarea cu piața muncii	Progres în direcția plasării României cel puțin la jumătatea ierarhiei în testele PISA Un nivel al ratei tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează un program de educație sau formare profesională (NEET), apropiat de media înregistrată la nivelul UE (12%) Îndeplinirea țintei naționale privind părăsirea timpurie a școlii (11,3% de la 17,4% în 2012). ⁴³ Oferta educațională bazată pe TIC să reprezinte cel puțin 30% din programele educaționale obligatorii la nivel național și cel puțin 50% în zonele de locuire vulnerabilă
	Cercetare, dezvoltare și inovare: asigurarea unei finanțări publice echivalente de 1% care să permită efectul de antrenare asupra cererii de cercetare în sectorul privat	Creșterea cheltuielilor angajate de mediul privat pentru CDI până la 1% din PIB până în 2020, de la 0,17 nivelul actual
	Cercetare, dezvoltare și inovare: Sprijinirea IMM-urilor în vederea lansării de produse sau servicii inovative	Creșterea numărului de firme inovative de la 8.116 (2010) la 10.000 (2023)
	Creativitate: stimularea antreprenoriatului în industrii creative prin crearea de incubatoare/clustere/acceleratoare și prin susținerea dezvoltării și înființării de firme în domeniul cultural și creativ	Creșterea ponderii în PIB a industriilor creative la 10% de la 7% nivelul actual
	Infrastructura rutieră: îmbunătățirea infrastructurii rutiere care leagă România de țările vecine	Construirea a 500 de km de autostrăzi (dintre care 250 de km din fonduri europene și 250 de km din fonduri naționale) și a 600 de km de infrastructură regională de conectare la TEN-T în 2022
	Infrastructura de comunicații în bandă largă: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii de comunicații în bandă largă	Acoperire cu broadband peste 30 Mbps (de la 66% în 2013 la 80% în 2020)
	Energie: reducerea pierderilor în rețelele de distribuție a energiei electrice	Reducerea consumului de energie primară cu 94 mii tep la nivelul anului 2020 ⁴⁴
	Mediu: îmbunătățirea infrastructurii de apă	Creșterea gradului de conectare a populației din localități cu peste 2000 P.E. la stații de epurare conforme (de la 50% în 2013 la 90% în 2020) Creșterea gradului de conectare a populației la sisteme centralizate de alimentare cu apă curată și sanogenă (de la 63% în 2013 la 95% în 2020)
	Mediu: consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, inclusiv recuperarea energiei din deșeuri	Populația suplimentară (față de cea acoperită în prezent) deservită de sistemele de management integrat al deșeurilor de 2.000.000 de locuitori în 2023
	Antreprenoriat: îmbunătățirea densității IMM-urilor raportată la populație	Creșterea numărului de IMM-uri la 1000 de locuitori în România, de la 23 IMM/1000 de locuitori în 2013 la 36,45 IMM/1000 locuitori în 2020 Crearea și dezvoltarea incubatoarelor/ acceleratoarelor de afaceri care vor duce la creșterea ratei de supraviețuire a IMM-urilor la 3 ani de la înființare de la 44,49% (2011) la 54,49% (2023)
Antreprenoriat: creșterea contribuției IMM-urilor la valoarea adăugată brută	Creșterea valorii adăugate a IMM din România la totalul valorii adăugate realizate de întreprinderi la circa 60%	

⁴³ Indicator-țintă asumat de România prin Strategia Europa 2020.

⁴⁴ Indicator-țintă asumat de România conform Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice III, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 122/2015.

Priorități	Direcții de acțiune	Rezultate așteptate (ținte) ⁴¹
4. Promovarea celor 10 sectoare de viitor	Îmbunătățirea poziției de exportator a României	Dublarea cotei de piață mondială de exporturi de la cca. 0,4% în 2013 Creșterea ponderii produselor de înaltă tehnologie în exporturi la 10% la orizontul 2020
	Creșterea atractivității investițiilor în cele 10 sectoare de viitor	Creșterea nivelului de investiții străine directe în sectoarele prioritare cu 5 p.p. la nivel agregat
5. Pregătirea Generației 2050 și provocări societale	Asigurarea unui echilibru sustenabil economic și social, cu o rată cât mai bună de participare și ocupare a forței de muncă	Atingerea țintei de ocupare stabilite de România pentru anul 2020: rata de ocupare de 70% pentru populația în vârstă de 20—64 de ani. ⁴⁵ Ameliorarea pierderii nete de forță de muncă.
	Dezvoltarea competitivă a agriculturii și spațiului rural	Reducerea suprafeței cultivate în regim de subzistență Creșterea investițiilor în activități neagricole în mediul rural Dublarea productivității muncii în agricultură în 2020 față de nivelul actual de 4.328 euro (VAB/UAM) (2010—2012)
	Creșterea coeziunii sociale și a contribuției economiei sociale ca bază a dezvoltării competitive	Reducerea cu 580.000 a numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, la orizontul 2020 ⁴⁶ Formarea pieței de obligațiuni sociale (<i>social bonds</i>)
	Reechilibrarea relației funcționale dintre economie, natură și societate prin gestionarea eficientă a consumului de resurse, care să asigure sustenabilitatea economică	Reducerea amprentei ecologice ⁴⁷ a României la sub 2,5 hectare pe cap de locuitor Înființarea unui registru național al <i>Habitatelor viitorului</i> care să califice ca atare acele așezări ale căror active de mediu (biodiversitate, peisaj, ape etc.) au o valoare economică cel puțin egală cu valoarea producției industriale și agricole locale
	Tranziția către o economie cu emisii reduse de gaze cu efect de seră	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 40% în anul 2030 față de anul 1990

Planul de acțiuni și metodologia de monitorizare a implementării SNC vor fi elaborate în termen de 6 luni de la data adoptării Strategiei și vor fi supuse spre aprobare tuturor instituțiilor implicate în avizarea hotărârii de guvern privind SNC. Planul de acțiuni va cuprinde termene, instituții responsabile, sursele de finanțare și modalitățile de implementare.

6.3. Evaluarea

Evaluarea Strategiei se va realiza la nivelul Ministerului Economiei, Comerțului și Turismului și anual va fi elaborat un raport prin care se va urmări stadiul atingerii obiectivelor din cadrul Strategiei naționale pentru competitivitate. Acest raport va integra și rezultatele monitorizării programelor operaționale, care vor susține implementarea Strategiei naționale pentru competitivitate la nivelul autorităților de management și a organismelor intermediare la nivelul ministerelor de linie. Rapoartele anuale de evaluare vor fi prezentate și supuse aprobării ministrului economiei, comerțului și turismului.

7. Etape ulterioare și instituții responsabile

Ministerul Economiei, Comerțului și Turismului este instituția responsabilă pentru implementarea Planului de acțiune, monitorizarea și evaluarea Strategiei prin Direcția politici industriale și mediu (DPIM). Cadru de operaționalizare a Strategiei va conduce la transformarea viziunii în realitate la orizontul 2020 și mai departe. Tabelul 6 de mai jos prezintă sinoptic prioritățile și obiectivele Strategiei naționale pentru competitivitate în corespondență cu alte domenii prioritare strategice stabilite la nivel național pentru viitoarea perioadă de programare 2014—2020.

Având în vedere acoperirea tematică interramuri și interinstituțională a SNC, propunem înființarea unui grup interministerial de lucru pentru implementarea și monitorizarea

prevederilor Strategiei naționale pentru competitivitate. Acest grup poate fi organizat⁴⁸ sub forma Consiliului Național al Competitivității (CNC) care va include și reprezentanți ai mediului de afaceri, cu rol de evaluare a politicilor pentru competitivitate, monitorizarea evoluțiilor sectoriale și formularea unor direcții strategice însoțite de acțiuni pentru îmbunătățirea potențialului de competitivitate. Obiectivele acestuia ar putea fi:

- Implementarea, monitorizarea și evaluarea SNC, precum și conexiunile cu Strategiile complementare (Strategia națională de cercetare-dezvoltare și inovare, strategia națională pentru export etc.)
- Formularea unor opinii cu privire la politicile economice cu impact asupra competitivității
- Elaborarea unor studii de piață cu privire la:

⁴⁵ Indicator-țintă asumat de România prin Strategia Europa 2020.

⁴⁶ Indicator-țintă asumat de România prin Strategia Europa 2020.

⁴⁷ Index ce măsoară presiunea pe care omenirea o exercită asupra ecosistemelor (Ecological Footprint).

⁴⁸ Exemple din experiența internațională: Competitiveness Council (UE) (<http://www.consilium.europa.eu/policies/council-configurations/competitiveness?lang=en>); National Competitiveness Council (Irlanda) (<http://www.competitiveness.ie/aboutus/>); Council on Competitiveness (SUA) (<http://www.compete.org/>); Global Federation of Competitiveness Councils (internațional) (<http://www.thegfcc.org/about>)

• identificarea și monitorizarea tendințelor de orientare industrială de pe plan european și internațional în beneficiul actorilor privați, dar și al autorităților centrale și locale, care se constituie în grupuri de interese față de direcțiile strategice în domeniu;

• evaluarea potențialului de dezvoltare al sectoarelor industriale.

De asemenea, grupul de lucru poate lua inițiativa înființării unui centru-pilot de promovare economică regională/internațională/transfrontalieră amplasat în una dintre cele câteva locații strategice cum ar fi spațiul Europei de Sud-Est, spațiul Europei Centrale sau spațiul Europei de Vest. Centrele de promovare sunt menite să exercite un impact direct și puternic la nivel internațional asupra beneficiarilor direcți ai politicii

economice, firmele participante la rețelele de producție și schimb. Concret, ele pot asigura:

- platforma de schimb de informații și contacte, de gestiune a datelor de interes regional și de administrare a monitorizării activităților cu impact regional;

- conceperea și administrarea unor planuri comune, de cooperare industrială intra sau interramuri, în direcțiile de acțiune pentru care pot fi realizate economii de scară și/sau de anvergură, cum ar fi marketing, finanțare corporativă, canale de distribuție, plăți etc.;

- realizare de cercetare de piață dedicată, în interesul de afaceri direct al grupurilor de interese industriale pe care le reprezintă și cu expertiza pe care o dă cunoașterea nemijlocită a mediului de afaceri local (condițiile de creare a valorii adăugate, principali investitori etc.)

Tabel 6 — Corelarea SNC cu domeniile prioritare strategice ale României

Priorități strategice	Direcții de acțiune	Corelarea cu alte strategii naționale/regionale (domenii de prioritate)
#1 Îmbunătățirea mediului de reglementare	01.1 Îmbunătățirea cadrului legislativ 01.2 Îmbunătățirea nivelului de predictibilitate a deciziilor Guvernului vizavi de mediul de afaceri 01.3 Îmbunătățirea gradului de transparență a autorităților și a întreprinderilor publice 01.4 Reducerea nivelului de birocrație al administrației publice 01.5 Reducerea poverii fiscalității și a parafiscalității asupra companiilor 01.6 Îmbunătățirea accesului la finanțare al companiilor și în special al IMM-urilor	Capacitatea administrației publice, Mai buna reglementare, Agenda digitală, Reindustrializarea, Export
#2 Susținerea acțiunilor partenoriale între mediul public și mediul privat	02.1 Instituționalizarea pe termen lung a unor centre de foresight industrial/tehnologic/CDI în regim colaborativ public-privat 02.2 Parteneriat public-privat pentru îmbunătățirea cadrului de reglementare 02.3 Consolidarea și dezvoltarea clusterelor/polilor de competitivitate	CDI, Reindustrializarea, Export , Ocupare, Dezvoltare regională (PDR)
#3 Sprijinirea factorilor și serviciilor-suport*	03.1 Resurse umane și educație: îmbunătățirea calității sistemului de educație și formare astfel încât să asigure corelarea cu piața muncii 03.2 Cercetare, dezvoltare și inovare: asigurarea unei finanțări publice echivalente de 1% care să permită efectul de antrenare asupra cererii de cercetare în sectorul privat 03.3 Cercetare, dezvoltare și inovare: Sprijinirea IMM-urilor în vederea lansării de produse sau servicii inovative 03.4 Creativitate: stimularea antreprenoriatului în industrii creative prin crearea de incubatoare/clustere/acceleratoare și prin susținerea dezvoltării și înființării de firme în domeniul cultural și creativ 03.5 Infrastructura rutieră: îmbunătățirea infrastructurii rutiere care leagă România de țările vecine 03.6 Infrastructura de comunicații în bandă largă: Îmbunătățirea și extinderea infrastructurii de comunicații în bandă largă 03.7 Energie: reducerea pierderilor în rețelele de distribuție a energiei electrice 03.8 Mediu: îmbunătățirea infrastructurii de apă 03.9 Mediu: consolidarea și extinderea sistemelor de management integrat al deșeurilor, inclusiv recuperarea energiei din deșeuri 03.10 Antreprenoriat: îmbunătățirea densității IMM-urilor raportată la populație 03.11 Antreprenoriat: creșterea contribuției unitare a IMM-urilor la valoarea adăugată brută	Educație, Ocupare, Reindustrializare, IMM-uri și mediu de afaceri, Export, CDI, Infrastructura, Dezvoltare regională (PDR)

* Resurse umane și educație, Cercetare, dezvoltare și inovare, Creativitate, Infrastructura, Energie, Mediu, Antreprenoriat.

Priorități strategice	Direcții de acțiune	Corelarea cu alte Strategii naționale/regionale (domenii de prioritate)
#4 Promovarea celor 10 sectoare de viitor	04.1 Îmbunătățirea poziției de exportator a României 04.2 Creșterea atractivității investițiilor în cele 10 sectoare de viitor	Reindustrializarea, Export, Eficiență Energetică
#5 Pregătirea Generației 2050 și provocări societale	05.1 Asigurarea unui echilibru sustenabil economic și social, cu o rată mai bună de participare și ocupare a forței de muncă 05.2 Dezvoltarea competitivă a agriculturii și spațiului rural 05.3 Creșterea coeziunii sociale ca bază a dezvoltării competitive 05.4 Reechilibrarea relației funcționale dintre economie, natură și societate prin gestionarea eficientă a consumului de resurse, care să asigure sustenabilitatea economică.	Incluziune, Mediu, Dezvoltarea rurală

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2015 al Societății Comerciale „Comicex” — S.A., la care Ministerul Afacerilor Interne îndeplinește atribuțiile pe care statul român le are în calitate de acționar unic

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 4 alin. (1) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Se aprobă bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2015 al Societății Comerciale „Comicex” — S.A., la care Ministerul Afacerilor Interne îndeplinește atribuțiile pe care statul român le are în calitate de acționar unic, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

p. Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne,

Florea Oprea,
subsecretar de stat

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

Ministrul muncii, familiei, protecției
sociale și persoanelor vârstnice,
Rovana Plumb

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Societatea Comercială „Comicex” — S.A.
București, sectorul 5, str. Eforie nr. 3
Cod unic de înregistrare RO 16173830

**BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
pe anul 2015**

– mii lei –

		INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri an 2015
0	1	2	3	4
I.		VENITURI TOTALE (Rd.1=Rd.2+Rd.5+Rd.6)	1	2,70
	1	Venituri totale din exploatare, din care:	2	2,70
		a) subvenții, cf. prevederilor legale în vigoare	3	
		b) transferuri, cf. prevederilor legale în vigoare	4	
	2	Venituri financiare	5	0,00
	3	Venituri extraordinare	6	0,00
II		CHELTUIELI TOTALE (Rd.7=Rd.8+Rd.20+Rd.21)	7	30,77
	1	Cheltuieli de exploatare, din care:	8	30,77
		A. cheltuieli cu bunuri si servicii	9	13,65
		B. cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate	10	0,05
		C. cheltuieli cu personalul, din care:	11	17,07
		C0 Cheltuieli de natură salarială(Rd.13+Rd.14)	12	6,50
		C1 ch. cu salariile	13	5,30
		C2 bonusuri	14	1,20
		C3 alte cheltuieli cu personalul, din care:	15	0,00
		cheltuieli cu plati compensatorii aferente disponibilizarilor de personal	16	
		C4 Cheltuieli aferente contractului de mandat si a altor organe de conducere si control, comisii si comitete	17	6,48
		C5 cheltuieli cu asigurările și protecția socială, fondurile speciale și alte obligații legale	18	4,09
		D. alte cheltuieli de exploatare	19	0,00
	2	Cheltuieli financiare	20	0,00
	3	Cheltuieli extraordinare	21	0,00
III		REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	22	-28,07
IV		IMPOZIT PE PROFIT	23	0,00
V		PROFITUL CONTABIL RĂMAS DUPĂ DEDUCEREA IMPOZITULUI PE PROFIT, din care:	24	0,00
	1	Rezerve legale	25	
	2	Alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege	26	
	3	Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți	27	
	4	Constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și altor costuri aferente acestor împrumuturi	28	
	5	Alte repartizări prevăzute de lege	29	
	6	Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 25, 26, 27, 28, 29	30	
	7	Participarea salariaților la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exercițiul financiar de referință	31	

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

		INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri an 2015
0	1	2	3	4
	8	Minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome, ori dividende convenite acționarilor, în cazul societăților/companiilor naționale și societăților cu capital integral sau majoritar de stat, din care:	32	
	a)	- dividende convenite bugetului de stat	33	
	b)	- dividende convenite bugetului local	33a	
	c)	- dividende convenite altor acționari	34	
	9	Profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la Rd.31 - Rd.32 se repartizează la alte rezerve și constituie sursă proprie de finanțare	35	
VI		VENITURI DIN FONDURI EUROPENE	36	0,00
VII		CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care	37	0,00
	a)	cheltuieli materiale	38	
	b)	cheltuieli cu salariile	39	
	c)	cheltuieli privind prestarile de servicii	40	
	d)	cheltuieli cu reclama si publicitate	41	
	e)	alte cheltuieli	42	
VIII		SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:	43	0,00
	1	Alocații de la buget	44	
		alocații bugetare aferente plății angajamentelor din anii anteriori	45	
IX		CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII	46	0,00
X		DATE DE FUNDAMENTARE	47	
	1	Nr. de personal prognozat la finele anului	48	0,00
	2	Nr.mediu de salariați total	49	0,20
	3	Castigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natură salarială	50	2.708,33
	4	Castigul mediu lunar pe salariat determinat pe baza cheltuielilor cu salariile (lei/persoană) (Rd.13/Rd.49)/12*1000	51	2.208,33
	5	Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu (mii lei/persoană) (Rd.2/Rd.49)	52	13,50
	6	Productivitatea muncii în unități fizice pe total personal mediu (cantitate produse finite/ persoană)	53	
	7	Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd.7/Rd.1)x1000	54	11.396,30
	8	Plăți restante	55	
	9	Creanțe restante	56	

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**privind aprobarea Acordului petrolier de concesiune
pentru explorare-dezvoltare-exploatare în perimetrul EX — 1 VOIVOZI,
încheiat între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și MOL Hungarian Oil and Gas Public
Limited Company împreună cu Societatea Comercială „Expert Petroleum” — S.R.L.**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 31 alin. (1) din Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Acordul petrolier de concesiune pentru explorare-dezvoltare-exploatare în perimetrul EX — 1 VOIVOZI, încheiat între Agenția Națională pentru Resurse Minerale, în calitate de concedent, și MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company împreună cu Societatea Comercială „Expert

Petroleum” — S.R.L., în calitate de concesionar, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Acordul petrolier de concesiune pentru explorare-dezvoltare-exploatare în perimetrul EX — 1 VOIVOZI, aprobat potrivit art. 1, intră în vigoare la data publicării prezentei hotărâri în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,
Gheorghe Dușu

Ministrul energiei, întreprinderilor mici și mijlocii
și mediului de afaceri,
Andrei Dominic Gereă

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Grațiana Leocadia Gavrilăscu

Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

București, 7 octombrie 2015.
Nr. 834.

*) Anexa nu se publică, fiind clasificată potrivit legii.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**pentru modificarea Deciziei prim-ministrului nr. 168/2013
privind înlocuirea unui membru al Comisiei speciale
de retrocedare**

În temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Articolul unic al Deciziei prim-ministrului nr. 168/2013 privind înlocuirea unui membru al Comisiei speciale de retrocedare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 27 martie 2013, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Lacziko Enikő Katalin, subsecretar de stat la Departamentul pentru Relații Interetnice, se numește în calitate de membru al Comisiei speciale de retrocedare în locul domnului Dragoș Condrea.”

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru

București, 9 octombrie 2015.
Nr. 231.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**pentru modificarea anexei la Decizia prim-ministrului
nr. 229/2013 privind stabilirea componenței
Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor**

Având în vedere Adresa Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților nr. 935/G.B. din 2 octombrie 2015,

în temeiul art. 19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 19 lit. a) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Punctul 7 din anexa „Componența Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor” la Decizia prim-ministrului nr. 229/2013 privind stabilirea componenței Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 30 mai 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

„7. Amet Aledin — secretar de stat, Departamentul pentru Relații Interetnice”.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Ion Moraru

București, 9 octombrie 2015.

Nr. 232.

**ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE
ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE**

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

**privind abrogarea Ordinului ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 141/2014
pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului vizând educația și conștientizarea publicului
privind protecția mediului**

Luând în considerare Referatul de aprobare al Administrației Fondului pentru Mediu nr. 1.180/CAB din 24 august 2015, în temeiul art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 38/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului mediului și schimbărilor climatice nr. 141/2014 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului vizând educația și conștientizarea publicului privind protecția mediului, publicat în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 141 din 26 februarie 2014, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Grațiana Leocadia Gavrilescu

București, 21 septembrie 2015.

Nr. 1.419.

ACTE ALE COLEGIULUI FARMACIȘTILOR DIN ROMÂNIA

COLEGIUL FARMACIȘTILOR DIN ROMÂNIA

DECIZIE

privind aprobarea Regulamentului electoral al Colegiului Farmaciștilor din România, stabilirea perioadei de organizare a alegerilor la nivelul Colegiului Farmaciștilor din România și aprobarea Comisiei Electorale Centrale

În temeiul art. 613 și 648 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, respectiv al art. 89 și 97 din Statutul Colegiului Farmaciștilor din România, aprobat prin Decizia Adunării Generale Naționale a Colegiului Farmaciștilor din România nr. 2/2009 privind aprobarea Statutului Colegiului Farmaciștilor din România și a Codului deontologic al farmacistului,

Consiliul național al Colegiului Farmaciștilor din România d e c i d e:

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul electoral al Colegiului Farmaciștilor din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 2. — (1) Perioada în care se vor desfășura alegerile aferente mandatului 2015—2019 de membru al unui organ de conducere, al comisiei de cenzori sau al comisiei de disciplină de la nivelul colegiilor teritoriale este 15 noiembrie 2015—15 decembrie 2015.

(2) Consiliul colegiului teritorial va stabili potrivit Regulamentului electoral data organizării alegerilor în perioada prevăzută la alin. (1) astfel încât desfășurarea și finalizarea unui eventual al doilea tur de scrutin să aibă loc până în data de 15 decembrie 2015.

Art. 3. — Comisia Electorală Centrală va fi constituită din următorii membri:

- a) prof. univ. dr. farm. Hîrjău Victoria;
- b) prof. univ. dr. farm. Drăgănescu Doina;
- c) conf. dr. farm. Tăerel Adriana;

d) farm. pr. Vasilescu Ana;

e) farm. pr. Mut Ioan.

Art. 4. — Prima întrunire a Comisiei Electorale Centrale va avea loc în data de 15 octombrie 2015.

Art. 5. — Indemnizația pe funcții a membrilor Comisiei Electorale Centrale se va aproba de către Biroul executiv al Consiliului național, iar pentru membrii comisiei electorale organizate la nivelul fiecărui colegiu teritorial se va aproba de către consiliul colegiului teritorial.

Art. 6. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii se abrogă Decizia Consiliului național al Colegiului Farmaciștilor din România nr. 3/2011 privind aprobarea Regulamentului electoral al Colegiului Farmaciștilor din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693 din 30 septembrie 2011.

Art. 7. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Colegiului Farmaciștilor din România,
Lupuliasa Dumitru

București, 29 septembrie 2015
Nr. 2.

ANEXĂ

REGULAMENTUL ELECTORAL al Colegiului Farmaciștilor din România

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Membrii consiliului colegiului teritorial, reprezentanții în Adunarea generală națională a Colegiului Farmaciștilor din România, membrii comisiei de disciplină, inclusiv cei ai Comisiei superioare de disciplină, precum și membrii comisiei de cenzori se aleg prin votul direct, secret și liber exprimat de către farmaciștii membri ai Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) Membrii biroului consiliului colegiului de la nivel teritorial sau al Consiliului național al Colegiului Farmaciștilor din România se aleg în mod individual de către membrii consiliului teritorial, respectiv de către Consiliul național al Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 2. — Dreptul de vot, precum și dreptul de a fi ales poate fi exercitat numai de către farmaciștii membri ai Colegiului Farmaciștilor din România.

Art. 3. — Dreptul de a alege și de a fi ales se poate exercita numai în cadrul colegiului teritorial la care este înregistrat farmacistul.

Art. 4. — (1) O persoană poate candida atât pe lista membrilor consiliului colegiului teritorial, cât și pe cea a reprezentanților în Adunarea generală națională a Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) Nu se va putea candida concomitent pentru mandatele prevăzute la alin. (1) și pentru mandatul de membru în comisia de cenzori.

(3) Calitatea de membru al comisiei de disciplină, respectiv al Comisiei superioare de disciplină este incompatibilă cu orice altă funcție din cadrul Colegiului Farmaciștilor din România, atât la nivel național, cât și teritorial.

Art. 5. — În vederea organizării și desfășurării alegerilor, se vor organiza comisii electorale teritoriale de către consiliile colegiilor teritoriale, respectiv o Comisie Electorală Centrală organizată de Biroul executiv al Consiliului național al Colegiului

Farmacivililor din România și aprobată de către Consiliul național al Colegiului Farmacivililor din România.

Art. 6. — (1) Membrii comisiilor electorale nu pot candida la posturile electivă din cadrul Colegiului Farmacivililor din România, în legislatura pentru care se organizează alegerile.

(2) Înaintea alegerii în această funcție, ei se vor angaja în scris să nu candideze pentru o funcție electivă în legislatura pentru care se organizează respectivele alegeri și că își vor exercita mandatul de membru al comisiei electorale până la finalizarea procesului electoral conform prezentului regulament.

CAPITOLUL II

Comisiile electorale

SECȚIUNEA 1

Comisia electorală de la nivelul colegiului teritorial

Art. 7. — (1) Comisia electorală de la nivelul colegiului teritorial este formată din 3—7 membri, în funcție de numărul membrilor colegiului respectiv, aprobați în mod individual de către consiliul colegiului teritorial la propunerea biroului executiv.

(2) În ședința de numire a comisiei electorale se va fixa și data primei întruniri a acesteia, dată care trebuie să fie cu cel puțin 15 zile calendaristice înainte de data alegerilor.

Art. 8. — (1) Comisiile electorale nu sunt subordonate organelor de conducere ale Colegiului Farmacivililor din România.

(2) Comisiile electorale își vor desfășura activitatea sub supravegherea și controlul Comisiei Electorale Centrale, respectând legea, Statutul Colegiului Farmacivililor din România și prezentul regulament electoral.

Art. 9. — Comisia electorală va funcționa la sediul colegiului teritorial. Acesta va pune la dispoziție comisiei, pe toată durata funcționării sale, un spațiu corespunzător desfășurării activităților, asigurând totodată condițiile materiale necesare funcționării comisiei și organizării alegerilor.

Art. 10. — (1) La prima întrunire comisia electorală își va alege dintre membrii săi un președinte și un secretar.

(2) Președintele conduce ședințele și activitatea comisiei electorale și este singurul abilitat să facă publice datele și informațiile ce decurg din activitatea comisiilor electorale.

Art. 11. — În termen de maximum 3 zile de la data primei sale întruniri, comisia electorală, prin președinte, va comunica Comisiei Electorale Centrale componența comisiei, funcțiile deținute în cadrul comisiei de către fiecare membru, adresa sediului unde își desfășoară activitatea, numerele de telefon și de fax sau, după caz, și adresele de e-mail.

Art. 12. — (1) Deciziile comisiei electorale se iau cu majoritate simplă de voturi, în prezența a minimum jumătate plus unu dintre membrii săi.

(2) În cazul egalității de voturi la luarea unei decizii, votul președintelui este decisiv.

(3) Prezența președintelui sau a secretarului este obligatorie.

Art. 13. — Ședințele comisiei electorale vor fi consemnate de către secretarul comisiei în procese-verbale de ședință, care vor fi semnate de către președinte, secretar și ceilalți membri prezenți ai comisiei electorale.

Art. 14. — Deciziile emise de către comisia electorală sau orice alt act emanând de la aceasta vor fi semnate de către președinte și secretar.

Art. 15. — Pe timpul funcționării sale comisia electorală va avea o ștampilă proprie, care va fi ținută de către președintele comisiei sau, în lipsa acestuia, de către secretar.

Art. 16. — Comisia electorală va informa imediat Comisia Electorală Centrală despre problemele apărute în legătură cu interpretarea și aplicarea prezentului regulament electoral și se

va conforma deciziilor de îndrumare ale Comisiei Electorale Centrale.

Art. 17. — Atribuțiile comisiei electorale sunt următoarele:

a) organizează desfășurarea alegerilor la nivel teritorial;
b) preia listele cu membrii colegiului teritorial;
c) aduce la zi listele cu alegători, dacă este cazul;
d) aprobă lista finală cu alegători;
e) primește candidaturile depuse;
f) verifică îndeplinirea condițiilor de fond și formă a candidaturilor depuse, înregistrându-le pe cele care îndeplinesc cerințele legale și respingându-le pe cele neconforme sau nelegale;

g) face publice, prin afișare la sediul comisiei și pe site-ul colegiului teritorial, candidaturile depuse, data și locul alegerilor;
h) comunică Comisiei Electorale Centrale numărul de alegători și candidații la funcțiile de conducere;

i) conduce operațiunile de votare, luând toate măsurile de ordine în teritoriul în care are loc votarea;

j) numără voturile, stabilește valabilitatea voturilor exprimate, totalizează voturile exprimate și stabilește rezultatele alegerilor;

k) redactează, în două exemplare, procesele-verbale de desfășurare a alegerilor și procesul-verbal al rezultatelor finale;

l) înaintează Comisiei electorale centrale un exemplar al procesului-verbal de desfășurare a alegerilor, al procesului-verbal al rezultatelor finale, însoțit de listele cu candidați, în maximum 48 de ore de la finalizarea termenului de depunere a candidaturilor;

m) organizează, dacă este cazul, noi alegeri;

n) acreditează, la cerere, observatori ai societății civile;

o) emite mandatele celor aleși;

p) îndeplinește orice altă activitate privind alegerile, dispusă de Comisia Electorală Centrală sau stabilită prin prezentul regulament electoral.

Art. 18. — În vederea alegerii biroului consiliului teritorial, comisia electorală de la nivelul fiecărui colegiu convoacă, în termen de maximum 5 zile de la validarea alegerilor, consiliul colegiului teritorial.

Art. 19. — (1) Prima ședință a consiliului colegiului teritorial, de alegere a biroului, este condusă de comisia electorală teritorială.

(2) După alegerea biroului consiliului colegiului teritorial, comisia electorală teritorială comunică Comisiei Electorale Centrale componența noului birou executiv, iar după validarea alegerii acestuia predă membrilor biroului executiv mandatele și își încetează de drept activitatea, fiind considerată dizolvată.

(3) Președintele comisiei electorale va preda toate documentele rezultate în urma activității comisiei electorale, precum și eventualele mijloace care au fost puse de către colegiul teritorial la dispoziția comisiei electorale ori a membrilor acesteia.

SECȚIUNEA a 2-a

Comisia Electorală Centrală

Art. 20. — Comisia Electorală Centrală este formată din 5 membri aprobați de către Consiliul național al Colegiului Farmacivililor din România, care, în ședința de aprobare a comisiei, va stabili și prima dată de întrunire a acesteia.

Art. 21. — (1) Comisia Electorală Centrală va funcționa la sediul Colegiului Farmacivililor din România.

(2) Biroul executiv al Consiliului național al Colegiului Farmacivililor din România va pune la dispoziție Comisiei Electorale Centrale, pe toată durata funcționării sale, un spațiu corespunzător desfășurării activităților, asigurând totodată condițiile materiale necesare funcționării acesteia.

Art. 22. — Prin grija Biroului executiv, Comisia Electorală Centrală va avea la dispoziția sa un secretariat tehnic condus de către secretarul acesteia.

Art. 23. — (1) La prima întrunire Comisia Electorală Centrală își va alege dintre membrii săi un președinte și un secretar.

(2) Președintele conduce ședințele Comisiei Electorale Centrale și este singurul abilitat să facă publice datele și informațiile decurgând din activitatea comisiilor electorale.

Art. 24. — (1) Deciziile Comisiei Electorale Centrale se iau cu majoritate simplă de voturi, în prezența a minimum 4 dintre membrii săi.

(2) În cazul egalității de voturi la luarea unei decizii, votul președintelui este decisiv.

Art. 25. — Ședințele Comisiei Electorale Centrale vor fi consemnate de către secretarul acesteia în procese-verbale de ședință, care vor fi semnate de către președinte, secretar și de către ceilalți membri prezenți.

Art. 26. — Deciziile emise de către Comisia Electorală Centrală sau orice alt act emanând de la aceasta vor fi semnate de către președinte și secretar.

Art. 27. — Pe timpul funcționării sale, Comisia Electorală Centrală va avea o ștampilă proprie, care va fi ținută de către președintele acesteia sau, în lipsa acestuia, de către secretar.

Art. 28. — Atribuțiile Comisiei Electorale Centrale sunt următoarele:

a) asigură organizarea alegerilor la nivelul întregii țări luând orice măsură necesară organizării și finalizării procesului electoral;

b) urmărește și asigură respectarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, a celor statutare privitoare la alegeri și ale prezentului regulament electoral pe întregul teritoriu al țării;

c) asigură și răspunde de interpretarea uniformă a acestor dispoziții;

d) face publice pe site-ul Colegiului Farmaciștilor din România datele organizării alegerilor la fiecare colegiu teritorial, precum și locul unde urmează să aibă loc votarea;

e) emite decizii de îndrumare cu privire la aplicarea regulamentului de organizare a alegerilor și a celorlalte prevederi legale referitoare la alegerea membrilor organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România de la nivel național sau teritorial;

f) rezolvă întâmpinările referitoare la propria activitate și soluționează contestațiile cu privire la modul de constituire, componența și activitatea comisiilor electorale teritoriale;

g) primește și soluționează contestațiile declarate împotriva deciziilor comisiilor electorale teritoriale, inclusiv pe cele referitoare la respingerea sau aprobarea candidaturii;

h) primește listele cu candidați trimise de comisiile electorale teritoriale;

i) primește procesele-verbale de desfășurare a alegerilor întocmite de comisiile electorale teritoriale, precum și procesele-verbale conținând rezultatele alegerilor;

j) soluționează contestațiile împotriva modului de desfășurare a votării și stabilire a rezultatelor;

k) validează în termen de maximum 3 zile alegerile desfășurate la nivelul colegiilor teritoriale;

l) convoacă, în termen de maximum 3 zile de la validarea alegerilor, noul Consiliu național al Colegiului Farmaciștilor din România și conduce prima ședință a acestuia, în care se va alege Biroul executiv al Consiliului național al Colegiului Farmaciștilor din România;

m) pe întreaga perioadă a procesului electoral păstrează și gestionează toate documentele legate de procesul alegerilor, iar la final le predă spre păstrare și arhivare secretariatului Colegiului Farmaciștilor din România. Toate documentele rezultate în urma procesului electoral se vor păstra până la data finalizării următorului proces electoral, când vor fi distruse, cu excepția proceselor-verbale de validare a alegerilor și a câte

unui exemplar al mandatelor emise care urmează să se arhiveze;

n) pe perioada dintre alegeri desemnează membrii supleanți ca titulari în cazul vacantării unui loc în organele de conducere sau în comisiile de disciplină.

Art. 29. — După alegerea Biroului executiv al Consiliului național al Colegiului Farmaciștilor din România, Comisia Electorală Centrală va funcționa pe lângă Consiliul național până la data următoarelor alegeri când se va alege o altă comisie.

Art. 30. — Toate documentele rezultate în urma procesului electoral, atât la nivel național, cât și de la nivel teritorial, se vor păstra până la data finalizării următorului proces electoral când vor fi distruse cu excepția proceselor-verbale de validare a alegerilor și a unui exemplar al mandatelor emise care se vor arhiva.

CAPITOLUL III Candidaturile

Art. 31. — (1) Declarațiile de candidaturi se vor înregistra la secretariatul colegiului teritorial, conform calendarului electoral aprobat de consiliul colegiului teritorial.

(2) Termenul de depunere a candidaturilor expiră cu 3 zile înaintea datei stabilite pentru organizarea alegerilor.

Art. 32. — (1) Declarația de candidatură, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, va fi dactilografiată și va cuprinde:

a) numele și prenumele, domiciliul, specialitatea, gradul profesional și, acolo unde este cazul, titlul științific ale candidatului;

b) funcțiile deținute în cadrul organelor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România de la nivel național sau teritorial, începând cu anul 2007, precum și indicarea perioadei în care au fost exercitate aceste funcții;

c) mandatul sau mandatele pentru care se candidează;

d) funcțiile pe care candidatul le deține în alte organisme statale, administrative, sindicale ori profesionale;

e) vechimea în profesie a candidatului;

f) dacă candidatul a avut sancțiuni din partea Colegiului Farmaciștilor din România în ultimii 5 ani;

g) angajamentul candidatului că se obligă ca, în situația în care va fi ales, să participe la toate activitățile și acțiunile organului din care face parte;

h) declarația candidatului că a luat act de prevederile statutare privind revocarea de drept a mandatului încredințat, în cazul în care absentează de 3 ori nemotivat de la ședințele organului în care a fost ales;

i) data și semnătura candidatului.

(2) Pentru comisia de disciplină pot candida doar farmaciști cu o vechime de peste 7 ani în profesie și care nu au avut abateri disciplinare în ultimii 5 ani.

Art. 33. — După expirarea termenului de depunere a candidaturilor, comisiile electorale teritoriale încheie un proces-verbal prin care constată rămânerea definitivă a candidaturilor.

Art. 34. — (1) Comisia electorală teritorială va întocmi listele finale cu candidaturi și le va trimite împreună cu o copie a procesului-verbal de constatare a rămânerii definitive a candidaturilor Comisiei Electorale Centrale, cel mai târziu la 48 de ore după întocmirea și aprobarea lor.

(2) Listele finale cu candidaturi, în ordinea depunerii candidaturilor, vor fi afișate, prin grija comisiei electorale teritoriale, la sediul acesteia, precum și în alte locuri stabilite de biroul executiv al colegiului teritorial sau de Comisia Electorală Centrală, precum și pe site-ul colegiului teritorial.

(3) În listele finale cu candidaturi se vor menționa data, locul și programul de desfășurare a alegerilor.

CAPITOLUL IV Buletinele de vot

Art. 35. — (1) Modelul buletinelor de vot este prevăzut în anexa nr. 2.

(2) Numărul de foi al buletinelor de vot va fi stabilit de comisia electorală teritorială în funcție de numărul candidaților.

(3) Buletinele de vot se vor tipări de comisia electorală cu sprijinul material și logistic al colegiilor teritoriale.

(4) Un model al buletinelor de vot se va afișa la sediul comisiei electorale teritoriale, cu cel puțin 24 de ore înaintea datei votării, după ce a fost vizat și anulat de către președintele comisiei electorale teritoriale.

Art. 36. — (1) Vor exista 4 modele de buletine de vot, în funcție de mandatul pentru care se candidează:

- a) membru în consiliul colegiului teritorial;
- b) reprezentant în Adunarea generală națională;
- c) membru al comisiei de disciplină;
- d) membru al comisiei de cenzori.

(2) Pe buletinul de vot candidații vor fi trecuți în ordinea alfabetică a numelui, menționându-se numele, prenumele și gradul profesional.

Art. 37. — Buletinele de vot vor fi tipărite cu cel puțin 5 zile înaintea datei votării și vor fi primite pe bază de proces-verbal de către comisia electorală, care, după verificarea conformității și a exactității conținutului, le va păstra sub sigiliu până în ziua votării.

Art. 38. — (1) Pe buletinele de vot se va menționa numărul maxim al membrilor organului de conducere pentru care este buletinul de vot.

(2) Numărul membrilor consiliului colegiului teritorial se va stabili după următoarele proporții:

- a) 7 membri, pentru un număr de până la 100 de farmaciști înscrși;
- b) 11 membri, pentru un număr de 101 până la 500 de farmaciști înscrși;
- c) 13 membri, pentru un număr de 501 până la 1.000 de farmaciști înscrși;
- d) 19 membri, pentru un număr de peste 1.000 de farmaciști înscrși.

(3) Numărul membrilor supleanți ai consiliului colegiului teritorial va fi stabilit de comisia electorală teritorială potrivit următoarelor proporții:

- a) 3 membri, pentru un număr de până la 100 de farmaciști înscrși;
- b) 5 membri, pentru un număr de 101 până la 500 de farmaciști înscrși;
- c) 9 membri, pentru un număr de 501 până la 1.000 de farmaciști înscrși;
- d) 11 membri, pentru un număr de peste 1.000 de farmaciști înscrși.

(4) Potrivit aceluiași proporții, se va stabili și numărul membrilor supleanți pentru Adunarea generală națională a Colegiului Farmaciștilor din România.

(5) Norma de reprezentare în Adunarea generală națională este de 1/50 de membri.

(6) Comisia de disciplină de la nivel teritorial este formată din 3 membri titulari și 2 membri supleanți, iar Comisia superioară de disciplină, din 5 membri titulari și 3 membri supleanți.

(7) Numărul cenzorilor va fi de 3 membri. Dacă vor exista mai multe candidaturi, în caz de vacantare primul membru neales devine membru titular.

Art. 39. — (1) Buletinele de vot se vor asigura în număr suficient, conform listelor cu alegători, cu un plus de 5% față de numărul alegătorilor.

(2) Buletinele de vot vor fi autentificate de comisia electorală teritorială prin aplicarea ștampilei proprii pe fața buletinului de vot, în momentul înmânării buletinului de vot către alegător.

Art. 40. — Buletinele neconforme, inexacte, deteriorate sau cele completate greșit de către alegători în timpul votării vor fi anulate prin mențiunea și semnătura președintelui, aplicându-se totodată și ștampila comisiei electorale teritoriale.

CAPITOLUL V Desfășurarea votării

Art. 41. — (1) Perioada depunerii candidaturilor, precum și data votării, inclusiv data celui de al doilea tur de scrutin, dacă este cazul, precum și locul votării se vor aproba de către consiliul colegiului teritorial și vor fi comunicate Comisiei Electorale Centrale.

(2) Data votării se va afișa la sediul colegiului teritorial și se va publica pe site-ul propriu cu cel puțin 15 zile înaintea votării.

(3) Locul și programul de desfășurare a votării vor fi comunicate, cu cel puțin 3 zile înaintea votării, prin afișare la sediul colegiului, prin publicare pe site-ul propriu al colegiului teritorial, precum și în alte locuri ori prin alte modalități stabilite de consiliul teritorial sau de către Comisia Electorală Centrală.

Art. 42. — (1) Votarea, la nivelul oricărei secții de votare, va avea loc numai în prezența a minimum 1/2 din numărul membrilor comisiei electorale teritoriale și a președintelui acesteia sau, în lipsa temporară a acestuia, a secretarului comisiei electorale teritoriale.

(2) Exprimarea votului se va face prin tăierea din buletinul de vot a numelui candidatului pentru care nu se dorește acordarea votului. Candidații ale căror nume nu au fost tăiate se consideră ca fiind votați.

Art. 43. — (1) Alegerile se pot desfășura pe o perioadă de maximum două zile consecutive, perioadă stabilită de consiliul colegiului teritorial, între ora 8,00 și 20,00 în prima zi de vot și 8,00—14,00 în a doua zi de vot, acolo unde au fost stabilite două zile de votare.

(2) Cu o oră înaintea începerii votării, președintele comisiei electorale teritoriale, în prezența celorlalți membri, verifică urnele și existența listelor electorale și a buletinelor de vot, iar după închiderea urnelor le sigilează aplicând ștampila secției comisiei electorale teritoriale peste semnătura sa, a secretarului și a încă unui membru al comisiei.

(3) Președintele este obligat să ia măsurile necesare pentru exprimarea secretă a votului și pentru ca alegerile să decurgă în bune condiții, luând, cu consultarea comisiei electorale teritoriale, toate măsurile de natură a asigura desfășurarea votării.

(4) Dacă alegerile locale au fost organizate într-o singură zi, la cererea comisiei electorale locale, Comisia Electorală Centrală poate dispune prelungirea alegerilor cu încă o zi.

Art. 44. — (1) La sfârșitul orelor de votare, președintele comisiei electorale teritoriale împreună cu secretarul și cu încă un membru al comisiei, în prezența celorlalți membri ai comisiei, vor sigila urnele și vor întocmi un proces-verbal cu privire la desfășurarea votării din ziua respectivă, menționând numărul persoanelor care au votat, numărul buletinelor de vot folosite și al celor anulate.

(2) Listele cu alegători, buletinele de vot rămase și cele anulate, precum și ștampila secției de votare vor fi depozitate în condiții de maximă securitate, de regulă într-un fișet metalic, care va fi închis și sigilat în prezența persoanelor menționate la alin. (1). În aceleași condiții se va închide și încăperea în care se găsește urna de votare.

(3) Despre toate aceste operațiuni se va face mențiune în procesul-verbal întocmit la sfârșitul zilei de votare.

Art. 45. — Biroul executiv al Consiliului național al Colegiului Farmaciștilor din România poate desemna un membru al său sau altă persoană să supravegheze organizarea și desfășurarea alegerilor.

Art. 46. — (1) Fiecare farmacist cu drept de vot, după ce se legitimează și semnează în lista de votare, primește de la membrii comisiei electorale teritoriale câte un buletin de vot pentru fiecare funcție, pe care se va aplica ștampila comisiei electorale teritoriale de către președinte sau de către secretar.

(2) Farmaciștii membri ai colegiului respectiv care nu se regăsesc pe listele de votare vor fi înscrși de către președintele comisiei electorale teritoriale sau de către secretarul acesteia în listele de votare, menționându-se toate datele de identificare din cartea de identitate/buletin sau din pașaport.

Art. 47. — (1) Alegătorii vor vota separat, astfel încât să se asigure exprimarea secretă a votului.

(2) În ziua exprimării votului se interzice orice fel de campanie electorală ori altă manifestare asemănătoare. Comisia electorală teritorială va lua toate măsurile necesare în vederea interzicerii campaniei electorale în ziua votării.

CAPITOLUL VI

Stabilirea și constatarea rezultatelor alegerilor

Art. 48. — (1) După închiderea votării, în prezența celorlalți membri ai comisiei electorale teritoriale și, după caz, a celorlalte persoane care au dreptul să asiste la votare, președintele comisiei procedează la anularea buletinelor de vot rămase neîntrebuțate și numai după aceea la deschiderea urnelor.

(2) Au dreptul de a asista la numărarea voturilor farmaciștii care și-au exprimat votul, precum și cei care au candidat la una dintre funcțiile electiv.

Art. 49. — Sunt nule buletinele de vot:

a) care nu poartă pe prima față ștampila comisiei electorale teritoriale;

b) care au altă formă sau alt model decât cele aprobate;

c) care nu sunt conforme;

d) în care numărul maxim al membrilor organului de conducere pentru care s-a exprimat votul este depășit.

Art. 50. — Rezultatul se va consemna în 4 tabele separate, pentru consiliul colegiului teritorial, pentru Adunarea generală națională a Colegiului Farmaciștilor din România, pentru comisia de cenzori și pentru comisia de disciplină.

Art. 51. — (1) După numărarea voturilor, președintele comisiei electorale teritoriale încheie câte un proces-verbal, în două exemplare, pentru fiecare dintre cele 4 liste.

(2) Procesul-verbal va cuprinde:

a) numărul alegătorilor, potrivit listelor de alegători;

b) numărul alegătorilor care s-au prezentat la votare;

c) numărul total al voturilor valabil exprimate;

d) numărul voturilor nule;

e) numărul voturilor valabil exprimate, obținute de către fiecare candidat;

f) expunerea pe scurt a întâmpinărilor, contestațiilor și a modului de soluționare a lor;

g) starea sigiliilor de pe urne la închiderea votării;

h) numărul buletinelor de vot primite;

i) numărul buletinelor de vot rămase neîntrebuțate sau anulate.

(3) Procesele-verbale se vor semna de către președinte, de către secretar și de către ceilalți membri prezenți ai comisiei electorale teritoriale și vor purta ștampila acesteia.

Art. 52. — (1) Dacă în urma numărării voturilor și a verificării listelor de votare se constată că alegerile nu sunt valabile din cauza neîntrunirii condiției de participare a 2/3 din numărul membrilor cu drept de vot, se va face mențiune despre acest lucru în procesele-verbale.

(2) Noile alegeri, dacă este cazul, se vor organiza după 14 zile de la data alegerilor precedente, în aceleași condiții, folosindu-se aceleași liste de candidați și alegători.

(3) Aceste noi alegeri se consideră valabile indiferent de numărul alegătorilor care au participat la vot.

(4) Decizia de organizare a unor noi alegeri va fi menționată în procesul-verbal.

(5) Pentru al doilea tur, pe buletinele de vot, inclusiv pe cele nefolosite rămase de la turul I, se va înscrie, prin ștampilare, mențiunea „turul II”.

Art. 53. — (1) Dacă alegerile au fost valabil organizate prin întrunirea numărului de votanți, se vor stabili rezultatele în vederea atribuirii mandatelor.

(2) Atribuirea mandatelor se va face în ordinea descrescătoare a numărului de voturi și până la ocuparea numărului legal de mandate.

(3) În caz de voturi egale, departajarea se va face prin tragere la sorți, la care pot participa și cei în cauză.

Art. 54. — Primul și următorii candidați nealeși ca membru, în ordinea descrescătoare a numărului de voturi obținute, devin membri în cazul vacantării unui loc în organul de conducere pentru care au candidat. Desemnarea se va face de către Comisia Electorală Centrală.

Art. 55. — (1) Comisia electorală teritorială va întocmi, în două exemplare, cele 4 procese-verbale de stabilire a rezultatelor finale, din care câte un exemplar va fi înaintat în termen de maximum 6 zile Comisiei Electorale Centrale în vederea validării alegerilor.

(2) Pentru alegerea biroului consiliului teritorial se va întocmi un proces-verbal separat.

Art. 56. — Atribuirea mandatelor se va face de comisia electorală teritorială, după validarea alegerilor de către Comisia Electorală Centrală.

CAPITOLUL VII

Dispoziții finale

Art. 57. — (1) Cheltuielile pentru organizarea și desfășurarea alegerilor se suportă de consiliile colegiilor teritoriale, iar cele pentru funcționarea Comisiei Electorale Centrale se suportă din bugetul Consiliului național al Colegiului Farmaciștilor din România.

(2) Membrilor comisiilor electorale teritoriale și ai Comisiei Electorale Centrale li se poate acorda o indemnizație stabilită de consiliile teritoriale, respectiv de Biroul executiv al Consiliului național al Colegiului Farmaciștilor din România.

(3) Birourile consiliilor colegiilor teritoriale, respectiv Biroul executiv al consiliului național central, vor asigura comisiilor electorale teritoriale și Comisiei Electorale Centrale personalul tehnic auxiliar necesar pe perioada cât acestea funcționează, stabilind și suportând indemnizația acestora.

Art. 58. — Termenele pe zile prevăzute în prezentul regulament electoral se calculează din ziua următoare celei în care încep să curgă și se împlinesc la sfârșitul zilei-limită. Zilele lucrătoare se iau în calculul termenelor.

Art. 59. — Prin sintagma *consiliul colegiului teritorial*, folosită în prezentul regulament electoral, se înțelege consiliul colegiului județean, respectiv al Colegiului Farmaciștilor din Municipiul București.

Art. 60. — Prevederile prezentului regulament electoral se completează cu dispozițiile legii și ale Statutului Colegiului Farmaciștilor din România, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 61. — Contestațiile împotriva rezultatului alegerilor se fac și se depun la comisiile electorale teritoriale, în termen de 48 de ore de la afișarea rezultatelor votării, și se soluționează de către Comisia Electorală Centrală.

Art. 62. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul regulament electoral.

DECLARAȚIE DE CANDIDATURĂ

Subsemnatul/a ....., cu domiciliul în ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ...., sectorul/județul ....., specialitatea ....., gradul profesional ....., titlul științific (dacă este cazul) ....., având o vechime în profesie de ..... ani, pentru alegerile din anul ..... depun prezenta declarație de candidatură la următoarele mandate din cadrul Colegiului Farmaciștilor din Județul ...../Municipiul București:

1. .... (membru în consiliul colegiului teritorial);
2. .... (reprezentant în Adunarea generală națională);
3. .... (membru în comisia de cenzori);
4. .... (membru în comisia de disciplină).

De asemenea, declar că dețin funcția de ..... în cadrul ..... (organisme statale, administrative, sindicale ori profesionale)

Menționez că am avut/nu am avut sancțiuni din partea Colegiului Farmaciștilor din România în ultimii 5 ani.

Arăt că:

I. NU am exercitat nicio funcție sau mandat în cadrul structurilor de conducere ale Colegiului Farmaciștilor din România

II. AM exercitat următoarele funcții/mandate în cadrul Colegiului Farmaciștilor din România:

A. la nivel teritorial:

- a) membru al ..... în perioada .....
- b) membru al ..... în perioada .....
- c) membru al ..... în perioada .....
- d) membru al ..... în perioada .....

B. la nivel național:

- a) membru al ..... în perioada .....
- b) membru al ..... în perioada .....
- c) membru al ..... în perioada .....
- d) membru al ..... în perioada .....
- e) membru al ..... în perioada .....
- f) membru al ..... în perioada .....

(După caz, se va tăia de către candidat varianta falsă în ceea ce îl privește de la pct. I sau pct. II și, după caz, se va completa pct. II.)

Prin prezenta, declar și mă oblig ca, în situația în care voi fi ales în funcția/funcțiile pentru care am candidat, să particip la toate activitățile și acțiunile organului din care fac parte.

Am luat act de prevederile Statutului Colegiului Farmaciștilor din România, potrivit cărora absența mea nemotivată de la 3 ședințe ale organului de conducere în care am fost ales atrage de drept revocarea mandatului încredințat.

Data

.....

Semnătura

.....

BULETIN DE VOT

pentru membrii Consiliului Colegiului Farmaciștilor din Județul ...../Municipiul București

Votul se exprimă prin tăierea numelui persoanei pentru care nu se dorește exprimarea votului, urmărindu-se ca numărul celor netăiați să nu depășească numărul .....

Candidații:

Nr. crt.	Nume	Prenume	Grad profesional

BULETIN DE VOT
pentru reprezentanții în Adunarea generală națională

Votul se exprimă prin tăierea numelui persoanei pentru care nu se dorește exprimarea votului, urmărindu-se ca numărul celor netăiați să nu depășească numărul .....

Candidații:

Nr. crt.	Nume	Prenume	Grad profesional

BULETIN DE VOT
pentru membrii Comisiei de cenzori a Colegiului Farmaciștilor
din Județul ...../Municipiul București

Votul se exprimă prin tăierea numelui persoanei pentru care nu se dorește exprimarea votului, urmărindu-se ca numărul celor netăiați să nu depășească numărul .....

Candidații:

Nr. crt.	Nume	Prenume	Grad profesional

BULETIN DE VOT
pentru membrii Comisiei de disciplină a Colegiului Farmaciștilor
din Județul ...../Municipiul București

Votul se exprimă prin tăierea numelui persoanei pentru care nu se dorește exprimarea votului, urmărindu-se ca numărul celor netăiați să nu depășească numărul .....

Candidații:

Nr. crt.	Nume	Prenume	Grad profesional

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2015 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Număr de apariții anuale	Valoare (TVA 9% inclus) — lei		
			12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	920	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	60	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	200	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	550	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	6.600	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	252	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	48	600		55
8.	Colecția Legislația României	4	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	12	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2015 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

